

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-01

Nutarimas paskelbtas: TAR 2015-11-05, i. k. 2015-17631

Nauja redakcija nuo 2017-11-21:

Nr. [03-176](#), 2017-11-06, paskelbta TAR 2017-11-10, i. k. 2017-17679

LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS DĖL LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOS CENTROLINK VEIKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2015 m. spalio 29 d. Nr. 03-164
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 4 punktu, Lietuvos banko valdyba **n u t a r i a**:

Patvirtinti Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisykles (pridedama).

Valdybos pirmininko pavaduotojas,
pavarduojantis Valdybos pirmininką

Raimondas Kuodis

LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOS CENTROLINK VEIKIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) apibrėžiama SEPA reikalavimus atitinkančios mokėjimo sistemos CENTROLink (toliau – Sistema) paskirtis, Sistemos dalyvių priėmimo ir pašalinimo tvarka, Sistemos operatoriaus ir dalyvių teisės bei pareigos, mokėjimo nurodymų apdorojimo ir įskaitymo tvarka, paslaugos teikimo dienos pabaigos procedūra, kredito, likvidumo ir operacinės rizikos valdymo priemonės, paslaugų įkainiai, veiklos tęstinumas.

2. Neatskiriamos Taisyklių dalys:

2.1. Sistemos paslaugų įkainiai ir atsiskaitymo už suteiktas paslaugas tvarkos aprašas (1 priedas);

2.2. Teisinių nuomonių dėl dalyvavimo Lietuvos banko mokėjimo sistemoje CENTROLink bendrosios sąlygos – nuomonė dėl gebėjimų (2 priedas);

2.3. Teisinių nuomonių dėl dalyvavimo Lietuvos banko mokėjimo sistemoje CENTROLink bendrosios sąlygos – nuomonė dėl šalies (3 priedas);

2.4. Mokėjimo sistemos CENTROLink dalyvio registracijos forma (4 priedas);

2.5. Nuostolių kompensavimo tvarkos aprašas (5 priedas);

2.6. Minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašas (6 priedas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **adresuojamojo BIC turėtojas (ABIC turėtojas)** – subjektas, kuris: a) turi bendrovės identifikavimo kodą (BIC); b) nėra tiesioginis ar netiesioginis dalyvis; c) yra tiesioginio dalyvio korespondentas arba klientas, gali pateikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus iš Sistemos per tiesioginį dalyvį;

3.2. **bendra mokėjimų eurais erdvė (SEPA)** (angl. *Single Euro Payments Area*) – erdvė, kurioje elektroninės atsiskaitymų eurais paslaugos teikiamos taikant vienodą mokėjimų formą ir taisykles;

3.3. **darbo diena** – bet kuri savaitės diena, išskyrus šeštadienius, sekmadienius ir Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatytas švenčių dienas;

3.4. **finansinio užstato sąskaita** – Lietuvos banko tvarkoma sąskaita, kurioje laikomos lėšos kaip finansinis užstatas pagal finansinio užtikrinimo neperduodant užstato nuosavybės teisės susitarimą. Finansinis užstatas skirtas Sistemos dalyvio su Sistema susijusiems įsipareigojimams, kylantiems iš SCT ir SDD mokėjimo nurodymų (FU sąskaita) ir SCT *Inst* mokėjimo nurodymų (FU *Inst* sąskaita), užtikrinti. Sistemos dalyvio prašymu Sistemoje gali būti atidaryta daugiau nei viena FU ir (arba) FU *Inst* sąskaita;

3.5. **FIFO metodas** – mokėjimo nurodymų apdorojimo metodas, kai pirmiausiai apdorojamas anksčiausiai pateiktas mokėjimo nurodymas;

3.6. **FU sąskaitos likutis** – Sistemos dalyvio lėšos, pateiktos Lietuvos bankui kaip finansinis užstatas, atėmus tiesioginio dalyvio grynąjį įsipareigojimą arba pridėjus grynąjį reikalavimą;

3.7. **grynųjų likučių pozicijos mokėjimo nurodymų paketas** – Sistemos tarpuskaitos procedūros metu sudaryti tarpusavyje susiję mokėjimo nurodymai, pagal kuriuos Sistemoje bus atliekamas įskaitymas;

3.8. **įskaitymas** – reikalavimų ir įsipareigojimų, atsirandančių dėl mokėjimo nurodymų, kuriuos Sistemos dalyvis turėjo įvykdyti vienam ar keliems asmenims arba gauti iš jų, sujungimas į vieną grynąjį reikalavimą arba vieną grynąjį įsipareigojimą – tada Sistemos dalyvis turi tik vieną grynąjį įsipareigojimą arba tik vienas jo grynasis reikalavimas turi būti padengtas;

3.9. **kredito pervedimo nurodymas (SCT mokėjimo nurodymas)** – mokėjimo nurodymas, atitinkantis Europos mokėjimų tarybos parengtos SEPA kredito pervedimo schemos (angl. *SEPA Credit Transfer Scheme*) reikalavimus;

3.10. **lėšų gavėjas** – Sistemos dalyvis, kurio grynasis reikalavimas padidinamas arba grynasis įsipareigojimas sumažinamas atlikus jam skirtą SCT mokėjimo nurodymo arba jo pateikto SDD mokėjimo nurodymo įskaitymą;

3.11. **lėšų mokėtojas** – Sistemos dalyvis, kurio grynasis įsipareigojimas padidinamas arba grynasis reikalavimas sumažinamas atlikus jo pateikto SCT mokėjimo arba jam SDD mokėjimo įskaitymą;

3.12. *Neteko galios nuo 2023-07-01*

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.12. **mokėjimo nurodymas** – Sistemos dalyvio nurodymas pervesti lėšas lėšų gavėjui arba nurodymas, pagal kurį Sistemos taisyklėse nustatyta tvarka prisiimamas arba įvykdomas mokėjimo įsipareigojimas;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.13. **mokėjimo nurodymų eilė** – Sistemos dalyvių mokėjimo nurodymai, išdėstyti pagal pateikimo Sistemai laiką ir laukiantys įvykdymo;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.14. **mokėjimo valdymo nurodymas** – lėšų mokėtojo arba lėšų gavėjo mokėjimo nurodymo atmetimas, atšaukimas, atsisakymas, neigiamas atsakymas į atšaukimą;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.15. **mokėjimo sistemos operacija arba operacija** – pagal Taisyklėse aprašytą tvarką atliekami mokėjimo nurodymų įvykdymo veiksmai;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.16. **momentinis kredito pervedimo nurodymas (SCT Inst mokėjimo nurodymas)** – mokėjimo nurodymas, atitinkantis Europos mokėjimų tarybos parengtos SEPA momentinio kredito pervedimo schemos (angl. *SEPA Instant Credit Transfer Scheme*) reikalavimus;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.17. **netiesioginis dalyvis** – Europos ekonominėje erdvėje (EEE) įsteigta kredito įstaiga, kuri yra sudariusi susitarimą su tiesioginiu dalyviu dėl SCT mokėjimų ir (arba) SDD mokėjimų pateikimo ir mokėjimų iš Sistemos gavimo per tiesioginio dalyvio sąskaitas ir kuri yra Sistemoje registruota kaip netiesioginis dalyvis;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.18. **optimizavimas** – procedūra, kurią vykdant pagal nustatytą algoritmą ir nepažeidžiant mokėjimo nurodymų apdorojimo eiliškumo, sudaryto pagal įtraukimo į mokėjimo nurodymų eilę laiką, iš mokėjimo nurodymų eilės atrenkami tie mokėjimo nurodymai, pagal kuriuos įskaitymo

metu Sistemos dalyviui suskaičiuoti įsipareigojimai neviršytų FU sąskaitos likučio ir kuriuos apdorojus Sistemoje atliekamas įskaitymas;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.19. paslaugos teikimo diena – diena, kai Sistemoje teikiamos mokėjimo nurodymų vykdymo paslaugos pagal tam tikrą SEPA schemą;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.20. realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų specialioji lėšų sąskaita (RLAA SLS) – TARGET sąskaita didelės vertės realaus laiko atskiriesiems atsiskaitymams;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.21. R instrukcija – mokėjimo valdymo nurodymas atšaukti arba atmesti mokėjimo nurodymus iki jų apdorojimo atsiskaitymo dieną arba inicijuoti pervesti atgal nurašytas lėšas jau pasibaigus tiesioginio debeto operacijai;

3.22. RT1 sistema – SEPA reikalavimus atitinkanti ir ABE Clearing S.A.S. valdoma tarpuskaitos sistema mokėjimams pagal SEPA momentinio kredito pervedimo schemos reikalavimus vykdyti;

3.23. STEP2 sistema – SEPA reikalavimus atitinkanti ir ABE Clearing S.A.S. valdoma tarpuskaitos sistema;

3.24. TARGET – mokėjimo sistema, teikianti realiojo laiko atskirųjų atsiskaitymų eurais paslauga;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.25. TARGET-LIETUVOS BANKAS – Lietuvos banko TARGET komponento sistema;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

3.26. tarpuskaita – į Sistemą pateiktų ir į mokėjimo nurodymų eilę įtrauktų mokėjimo nurodymų apdorojimas, kai sudaromas gryųjų likučių pozicijų mokėjimo nurodymų paketas;

3.27. techninė Sistemos dokumentacija – bet kokie Sistemos operatoriaus arba jo nurodytų institucijų parengti, pagal poreikį atnaujinami ir keičiami dokumentai, įtvirtinantys techninius reikalavimus, susijusius su dalyvavimu Sistemoje ir mokėjimo nurodymų Sistemai pateikimu;

3.28. tiesioginis dalyvis (Sistemos dalyvis) – subjektas, kuriam Sistemoje atidaryta bent viena FU arba FU Inst sąskaita ir su kuriuo Lietuvos bankas sudaro Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink dalyvio sutartį (toliau – Sutartis), arba Lietuvos bankas;

3.29. tiesioginio debeto mokėjimo nurodymas (SDD mokėjimo nurodymas) – mokėjimo nurodymas, atitinkantis Europos mokėjimų tarybos parengtos SEPA tiesioginio debeto pagrindinės schemos (angl. *SEPA Core Direct Debit Scheme*) reikalavimus;

3.30. TIPS – TARGET sistema momentiniams mokėjimams vykdyti.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos turi tą pačią prasmę kaip ir Dalyvavimo mokėjimo sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS taisyklėse, patvirtintose Lietuvos banko valdybos 2022 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 03-150 „Dėl Dalyvavimo mokėjimo sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatyme, Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatyme, Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme, Lietuvos Respublikos finansų

įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatyme.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

II SKYRIUS SISTEMOS PASKIRTIS

5. Sistema skirta laikantis Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatymo nuostatų apdoroti ir vykdyti mokėjimo nurodymus eurai tarp Sistemos dalyvių ir kitų SEPA reikalavimus atitinkančių sistemų dalyvių.

6. Sistemą valdo Lietuvos bankas, jis yra ir Sistemos operatorius.

7. Sistemoje įdiegta sąsaja su šiomis sistemomis, užtikrinančiomis mokėjimo nurodymų vykdymą:

7.1. TARGET, kurioje įvykdomas tiesioginių dalyvių galutinis atsiskaitymas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

7.2. STEP2 sistema, per kurią keičiamasi SCT ir SDD mokėjimo nurodymais su kitais SEPA mokėjimų erdvėje registruotais mokėjimo paslaugų teikėjais;

7.3. RT1 sistema, per kurią keičiamasi SCT *Inst* mokėjimo nurodymais su kitais SEPA mokėjimų erdvėje registruotais mokėjimo paslaugų teikėjais;

7.4. TIPS sistema, per kurią keičiamasi SCT *Inst* mokėjimo nurodymais su kitais TARGET dalyviais.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

8. Sistemos tikslams įgyvendinti Sistemos operatorius turi teisę jungtis ir prie kitų SEPA reikalavimus atitinkančių kliringo sistemų.

III SKYRIUS SISTEMOS DALYVIŲ PRIĖMIMO TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS TIESIOGINIAI DALYVIAI

9. Sistemos dalyviu gali tapti:

9.1. kredito įstaigos, turinčios Lietuvos banko išduotą licenciją;

9.2. centriniai vertybinių popierių depozitoriumai;

9.3. kitose EEE šalyse įsteigtos ir kompetentingų priežiūros įstaigų priežiūros kredito įstaigos, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 4 straipsnio 1 dalyje;

9.4. Lietuvos bankas.

10. Lietuvos bankas taip pat gali savo nuožiūra tiesioginiais dalyviais pripažinti šiuos subjektus:

10.1. Europos Sąjungos valstybės narės centrinės arba regioninės valdžios išdo departamentus;

10.2. Europos Sąjungos valstybės narės valstybinio sektoriaus¹ subjektus, turinčius teisę tvarkyti klientų sąskaitas;

¹ Valstybinio sektoriaus apibrėžimas yra nustatytas 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 3603/93 3 straipsnyje nurodant draudimų taikymo apibrėžimus, nurodytus Sutarties 104 ir 104b (1) straipsniuose (OL L 332, 31.12.1993, p. 1).

10.3. įstaigas, kurios teikia tarpuskaitos ir atsiskaitymų paslaugas ir kurios yra prižiūrimos kompetentingų EEE institucijų;

10.4. kredito įstaigas arba bet kuriuos Taisyklių 10.1–10.3 papunkčiuose išvardytus subjektus, jeigu abiem atvejais jie įsteigti šalyje, su kuria Europos Sąjunga yra sudariusi pinigų susitarimą, leidžiantį bet kuriam tokiam subjektui dalyvauti Europos Sąjungos mokėjimo sistemose pagal šiame susitarime nustatytas sąlygas, jeigu šalyje taikomas atitinkamas teisinis režimas prilygsta atitinkamiems Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Taisyklių 9 ir 10 punktuose išvardyti asmenys, išskyrus Lietuvos banką, norintys tapti tiesioginiais dalyviais, pateikia Sistemos operatoriui Taisyklių 4 priede nustatytos formos prašymą dalyvauti Sistemoje, paraišką dalyvauti STEP2 sistemoje ir privalo atitikti šiuos techninius ir teisinius reikalavimus:

11.1. turėti atpažinimo kodą (BIC) pagal LST ISO 9362:2015 standartą „Bankininkystė. Telekomunikacijų kanalais perduodami bankiniai pranešimai. Identifikacinis įmonės kodas (BIC) (tapatus ISO 9362:2014 „*Banking – Banking telecommunication messages – Business identifier code (BIC)*“);

11.2. identifikuoti savo ir savo klientų sąskaitų numerius pagal ISO 13616-1:2020 standartą „*Financial services – International bank account number (IBAN) – Part 1: Structure of the IBAN*“;

11.3. dalyvauti tiesiogiai ar netiesiogiai TARGET ir suteikti Lietuvos bankui įgaliojimą debetuoti savo RLAA SLS sąskaitą arba užtikrinti, kad įgaliojimą debetuoti RLAA SLS sąskaitą suteiks kitas TARGET dalyvis;

11.4. suteikti Lietuvos bankui įgaliojimus atstovauti jam STEP2 ir (arba) RT1 sistemoje;

11.5. prisijungti prie susitarimo dėl SEPA kredito pervedimo schemos laikymosi ir (arba) susitarimo dėl SEPA tiesioginio debeto pagrindinės schemos laikymosi, ir (arba) susitarimo dėl SEPA momentinio kredito pervedimo schemos laikymosi, užsiregistruojant Europos mokėjimų taryboje;

11.6. įgaliojantiems asmenims suteikti Lietuvos banko elektroninio sertifikavimo sistemoje sudarytus skaitmeninio parašo sertifikatus;

11.7. turėti parengtą techninę ir sisteminę programinę įrangą, atlikti testavimo procedūras, įrodančias jų pasirengimą veikti pagal Sistemos operatoriaus techninėje dokumentacijoje nustatytus reikalavimus;

11.8. turėti pakankamus technologinius sistemos išteklius ir turėti sistemas bei procedūras operacinei rizikai valdyti;

11.9. pateikti Taisyklių 2 priede numatytą nuomonę dėl gebėjimų (jeigu tokia nebuvo pateikta anksčiau) ir, jeigu yra įsteigtas ne EEE, Taisyklių 3 priede numatytą nuomonę dėl šalies. Nuomonės dėl šalies nereikia pateikti, jeigu Lietuvos bankas tuo metu dėl tos šalies turi galiojančią teisinę nuomonę;

11.10. informuoti savo klientus, kad mokėjimo nurodymuose ir mokėjimo valdymo nurodymuose pateikti asmens duomenys bus tvarkomi Sistemoje;

11.11. naudos gavėjai ir vadovai turi būti nepriekaištingos reputacijos. Vadovai ir pinigų plovimo prevencijos atitikties pareigūnai turi turėti kvalifikaciją ir patirtį, leidžiančią tinkamai eiti pareigas. Vertinant naudos gavėjų ir vadovų nepriekaištingą reputaciją, *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos bankų įstatymo 34 straipsnio 12 ir 13 dalių nuostatos;

11.12. turėti pakankamas ir efektyvias teises ir organizacines priemones, skirtas pinigų plovimo, teroristų finansavimo, sukčiavimo prevencijai ir tarptautinių sankcijų įgyvendinimui užtikrinti, taip pat tai pagrindžiančias ir tinkamai dokumentuotas procedūras;

11.13. savo veikla nekelti atsiskaitymo, operacinės, veiklos ir reputacijos rizikos Sistemai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

ANTRASIS SKIRSNIS NETIESIOGINIAI DALYVIAI

12. Netiesioginiais dalyviais gali tapti Taisyklių 9 ir 10 punktuose įvardyti asmenys, turintys su tiesioginiu dalyviu sutartinius santykius, kurie leidžia jiems į Sistemą perduoti mokėjimo nurodymus.

13. Netiesioginiams dalyviams taikomi Taisyklių 11.1, 11.2, 11.4, 11.5, 11.8 ir 11.10–11.13 papunkčių reikalavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

14. Netiesioginis dalyvis teisinių santykių su Lietuvos banku, kaip Sistemos operatoriumi, neturi – visus santykius reglamentuoja jo sutartis su tiesioginiu dalyviu. Tiesioginiai dalyviai privalo užtikrinti, kad jo įregistruotas netiesioginis dalyvis atitinka Taisyklių 13 punkte nustatytus reikalavimus.

15. Tiesioginis dalyvis, norėdamas įregistruoti savo netiesioginį dalyvį Sistemos operatoriumi pateikia užpildytą Taisyklių 4 priedo registracijos formą ir netiesioginio dalyvio prašymą dėl dalyvavimo STEP2 sistemoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

16. Atsiskaitymai pagal netiesioginio dalyvio pateiktus mokėjimo nurodymus įvykdomi tiesioginio dalyvio sąskaitoje. Netiesioginis dalyvis gali mokėjimo nurodymus teikti į Sistemą (ir gauti iš Sistemos) per tiesioginį dalyvį, t. y. jo mokėjimo nurodymus teikia ir priima tiesioginis dalyvis. Netiesioginio dalyvio pateiktas SCT mokėjimo nurodymas įvykdomas, kai tiesioginio dalyvio, aptarnaujančio netiesioginį dalyvį, FU sąskaitoje esantis užstatas dengia jo susidarančią grynąją poziciją. Netiesioginio dalyvio pateiktas SCT *Inst* mokėjimo nurodymas įvykdomas, kai tiesioginio dalyvio, aptarnaujančio netiesioginį dalyvį, FU *Inst* sąskaitoje esantis užstatas dengia jo susidarančią grynąją poziciją. Jeigu netiesioginis dalyvis pateikia SDD mokėjimo nurodymą, tiesioginio dalyvio, aptarnaujančio netiesioginį dalyvį, grynoji pozicija padidinama.

TREČIASIS SKIRSNIS ABIC TURĖTOJAI

17. ABIC turėtojus registruoti Sistemoje turi teisę tik tie Sistemos dalyviai, kurie turi RLAA SLS sąskaitą TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

18. ABIC turėtoju gali tapti juridinis asmuo, neįregistruotas Sistemoje kaip tiesioginis ar netiesioginis dalyvis, sudaręs atitinkamą sutartį su tiesioginiu dalyviu ir atitinkantis Taisyklių 11.1, 11.2, 11.4–11.9 ir 11.11–11.13 papunkčiuose nurodytus reikalavimus. ABIC turėtojais gali tapti ir tie juridiniai asmenys, kurie neturi teisės tapti tiesioginiais arba netiesioginiais Sistemos dalyviais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

19. Tiesioginis dalyvis, norėdamas įregistruoti ABIC turėtoją, Sistemos operatoriumi pateikia užpildytą Taisyklių 4 priede nustatytą registracijos formą ir ABIC turėtojo prašymą dėl dalyvavimo STEP2 sistemoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

20. ABIC turėtojas teisinių santykių su Lietuvos banku, kaip Sistemos operatoriumi neturi. Visus santykius reglamentuoja ABIC turėtojo sutartis su tiesioginiu dalyviu.

21. Tiesioginis dalyvis atsakingas už ABIC turėtojo lėšų valdymą. Vykdydamas šią funkciją tiesioginis dalyvis gali pasinaudoti Sistemos funkcionalumu, kai pervedęs savo kliento, veikiančio kaip ABIC turėtojas, lėšas į atskirą FU arba FU Inst sąskaitą atskirais finansiniais užstatais užtikrina savo įsipareigojimų dėl kiekvieno tokio kliento mokėjimų vykdymą. Šiuo atveju ABIC turėtojo pateiktas SCT mokėjimo nurodymas įvykdomas, kai aptarnaujančio ABIC turėtoją tiesioginio dalyvio atskiroje FU sąskaitoje, skirtoje užtikrinti to ABIC turėtojo mokėjimus, esantis užstatas dengia to ABIC turėtojo susidarančią grynąją poziciją. ABIC turėtojo pateiktas SCT *Inst* mokėjimo nurodymas įvykdomas, kai aptarnaujančio ABIC turėtoją tiesioginio dalyvio atskiroje FU *Inst* sąskaitoje, skirtoje užtikrinti to ABIC turėtojo mokėjimus, esantis užstatas dengia to ABIC turėtojo susidarančią grynąją poziciją.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SPRENDIMO DĖL DALYVAVIMO SISTEMOJE PRIĖMIMAS

22. Sprendimą dėl dalyvavimo Sistemoje Lietuvos bankas priima ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo visų reikalingų dokumentų pateikimo ir patikslinimų arba paaiškinimų, kuriuos asmuo, norintis tapti Sistemos dalyviu, privalo pateikti pagal Lietuvos banko paklausimus. Visa informacija pateikta siekiant prisijungti prie Sistemos yra konfidenciali ir gali būti naudojama tik Lietuvos banko funkcijoms atlikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

22¹. Lietuvos bankas, atsižvelgdamas į asmens, siekiančio tapti Sistemos dalyviu pasirengimą teikti mokėjimo paslaugas ar veiklos mastą, turi teisę priimti sprendimą atidėti asmens vertinimą iki tam tikros datos arba tam tikrų aplinkybių atsiradimo.

Papildyta punktu:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

23. Jeigu Lietuvos bankas atsisako patenkinti prašymą dėl dalyvavimo Sistemoje, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos privalo apie tai pranešti prašymą pateikusiam asmeniui. Be kitų Taisyklėse nurodytų pagrindų, atsisakyti patenkinti prašymą dėl dalyvavimo Sistemoje Lietuvos bankas gali, jeigu asmuo, siekiantis tapti Sistemos dalyviu:

23.1. neteikia mokėjimo paslaugų;

23.2. vykdo arba planuoja vykdyti itin mažai mokėjimų arba planuojami mokėjimų kiekiai yra nepagrįsti;

23.3. pagal pateiktus dokumentus, Lietuvos banko nuomone, prisiima Lietuvos bankui nepriimtina pinigų plovimo, teroristų finansavimo ir sukčiavimo prevencijos riziką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

24. Jeigu Lietuvos bankas nusprendžia patenkinti prašymą dėl dalyvavimo Sistemoje, jis informuoja prašymą pateikusį asmenį apie jam suteikiamą galimybę atlikti dalyvavimo Sistemoje testus, įrodančius jo sugebėjimą veikti pagal Lietuvos banko techninėje dokumentacijoje nustatytus reikalavimus.

25. Lietuvos bankas, gavęs teigiamus testų rezultatus, su asmeniu sudaro Sutartį.

26. Tuo atveju, kai Sistemos dalyvis pateikia prašymą registruoti netiesioginį dalyvį ir (ar) ABIC turėtoją, Lietuvos bankas su Sutartį pasirašiusiu Sistemos dalyviu suderina datą, nuo kurios netiesioginis dalyvis arba ABIC turėtojas bus registruotas Sistemoje. Sprendimą dėl netiesioginio dalyvio ir (ar) ABIC turėtojo registravimo Sistemoje Lietuvos bankas priima ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo visų reikalingų dokumentų pateikimo. Lietuvos bankas turi teisę neregistruoti netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo, jeigu jie neatitinka bent vieno iš reikalavimų, nustatytų Taisyklėse, arba įvyksta bet koks kitas su netiesioginiu dalyviu arba ABIC turėtoju susijęs įvykis,

Lietuvos banko vertinimu keliantis grėsmę bendram Sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui, arba tokią grėsmę keltų atitinkamo netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo veikla.

IV SKYRIUS

DALYVAVIMO SISTEMOJE SUSTABDYMAS IR SUTARTIES SU SISTEMOS DALYVIU

NUTRAUKIMAS

27. Dalyvavimas Sistemoje yra neterminuotas, išskyrus atvejus, kai Taisyklėse nustatyta tvarka dalyvavimas Sistemoje sustabdomas arba Sutartis nutraukiama.

28. Dalyvis turi teisę nutraukti Sutartį, apie tai ne vėliau kaip prieš 30 dienų raštu įspėjęs Lietuvos banką, jeigu su Lietuvos banku nesusitarė dėl trumpesnio įspėjimo termino.

29. Dalyvis, norėdamas iš Sistemos išregistruoti per jį veikiantį netiesioginį dalyvį arba ABIC turėtoją, privalo pateikti Lietuvos bankui laisvos formos pranešimą ir jame nurodyti datą, nuo kurios atitinkamas asmuo turi būti iš Sistemos išregistruotas.

30. Lietuvos bankas turi teisę be išankstinio įspėjimo savo nuožiūra sustabdyti arba apriboti Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje arba vienašališkai nutraukti Sistemos dalyvio ir Lietuvos banko pasirašytą Sutartį šiais atvejais:

30.1. Sistemos dalyviui pradėtos bankroto arba nemokumo procedūros (įskaitant paskelbimą apie nemokumą), sustabdytos operacijos, apribota arba atimta teisė verstis mokėjimo paslaugų teikimo veikla;

30.2. Sistemos dalyvis nevykdo arba netinkamai vykdo įsipareigojimus, numatytus Taisyklėse, Sutartyje ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Sistemos veiklą;

30.3. Sistemos dalyvis neatitinka bent vieno iš reikalavimų, nustatytų Taisyklių 11 punkte;

30.4. sustabdomas Sistemos dalyvio dalyvavimas TARGET arba apribojama RLAA SLS sąskaita, iš kurios pervedamos lėšos į FU sąskaitą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

30.5. įvyksta bet koks kitas su Sistemos dalyviu susijęs įvykis, Lietuvos banko vertinimu galintis kelti grėsmę bendram Sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui, arba tokią grėsmę kelia Sistemos dalyvio veikla;

30.6. Sistemos dalyviui taikomos tarptautinės sankcijos;

30.7. Lietuvos bankas priima sprendimą dėl Sistemos veiklos nutraukimo;

30.8. Sistemos dalyvio priežiūrą atliekanti institucija priima sprendimą taikyti poveikio priemonės Sistemos dalyviui dėl netinkamo operacinės rizikos valdymo, netinkamos pinigų plovimo, teroristų finansavimo, sukčiavimo prevencijos ar netinkamo tarptautinių sankcijų įgyvendinimo;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

30.9. esant įtarimų, kad Sistemos dalyvis netinkamai laikosi pinigų plovimo, teroristų finansavimo, sukčiavimo prevencijos ar tarptautinių sankcijų įgyvendinimo reikalavimų arba nepateikia duomenų, pateikia neišsamius duomenis arba kitaip vengia pateikti išsamius duomenis apie tai, kaip laikomasi šių reikalavimų;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

31. Sistemos dalyviui sužinojus apie bet kurį Taisyklių 30 punkte nurodytą įvykį, Sistemos dalyvis privalo apie tai nedelsdamas informuoti Lietuvos banką.

32. Lietuvos bankas turi teisę be išankstinio įspėjimo nutraukti Sutartį, sudarytą Sistemos dalyvio ir Lietuvos banko, jeigu Sistemos dalyvio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas ilgiau nei 30

dienų ir per šį laikotarpį nepanaikinamos priežastys, dėl kurių Sistemos dalyvio dalyvavimas Sistemoje buvo sustabdytas.

33. Lietuvos bankas turi teisę nutraukti su Sistemos dalyviu sudarytą Sutartį, apie tai įspėjęs prieš tris mėnesius, jeigu su Sistemos dalyviu nesusitarė dėl kitokio įspėjimo laikotarpio.

34. Sustabdytus kurio nors Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje arba nutraukus Sutartį, apie tai informacija pateikiama Sistemoje. Visi Sistemos dalyviai, įskaitant ir Sistemos dalyvį, kurio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas arba nutrauktas, laikomi apie Sistemos dalyvio dalyvavimo sustabdymą arba nutraukimą tinkamai informuotais nuo to momento, kai Lietuvos bankas tokią informaciją pateikia Sistemoje.

35. Lietuvos bankas, sustabdęs arba nutraukęs Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje, apie sustabdymo arba nutraukimo priežastis nedelsdamas informuoja atitinkamą Sistemos dalyvį, kurio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas arba nutrauktas.

36. Nuo momento, kai informacija apie Sistemos dalyvio dalyvavimo Sistemoje sustabdymą arba nutraukimą pateikiama Sistemoje, iš tokio Sistemos dalyvio, įskaitant ir per šį Sistemos dalyvį veikiančius netiesioginius dalyvius bei ABIC turėtojus, nepriimami jokie mokėjimo nurodymai ir jokie mokėjimai šiems asmenims nevykdomi. Iki sustabdymo ir nutraukimo momento į Sistemą įtraukti mokėjimo nurodymai galioja ir yra vykdomi.

37. Nutraukus Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje, to Sistemos dalyvio įsipareigojimus užtikrinančias FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitas, įskaitant per šį Sistemos dalyvį veikiančių ABIC turėtojų įsipareigojimus užtikrinančias FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitas, Lietuvos bankas uždaro po to, kai:

37.1. apmokami arba atmetami visi į Sistemą įtraukti mokėjimo nurodymai;

37.2. buvo pasinaudota teisėmis į įkeitimą ir įskaitymą, kaip nurodyta Taisyklių 60 punkte;

37.3. atlikus Taisyklių 37.1 ir 37.2 papunkčiuose nurodytas operacijas, FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje likusios lėšos grąžinamos į Sistemos dalyvio, kurio dalyvavimas Sistemoje nutrauktas, RLAA SLS sąskaitą, jeigu Sistemos dalyvis raštu nenurodo kitaip. Jeigu Sistemos dalyvio dalyvavimas sistemoje TARGET taip pat nutraukiamas, FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje likusios lėšos turi būti pervedamos per 15 dienų, bet Lietuvos bankas gali pratęsti šį laikotarpį iki 2 mėnesių.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

38. Lietuvos bankas turi teisę savo nuožiūra apriboti galimybę ABIC turėtojui teikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus arba vienašaliu sprendimu išregistruoti bet kurį ABIC turėtoją iš Sistemos šiais atvejais:

38.1. tiesioginio dalyvio, per kurį veikė ABIC turėtojas, dalyvavimas Sistemoje nutraukiamas;

38.2. ABIC turėtojas pažeidžia reikalavimus, nustatytus Taisyklėse, Sutartyje ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Sistemos veiklą;

38.3. ABIC turėtojas neatitinka bent vieno iš reikalavimų, nustatytų Taisyklių 18 punkte;

38.4. įvyksta bet koks kitas su ABIC turėtoju susijęs įvykis kuris, Lietuvos banko vertinimu, gali kelti grėsmę bendram Sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui, arba tokią grėsmę kelia ABIC turėtojo veikla;

38.5. Sistemos dalyvis, per kurį veikia atitinkamas ABIC turėtojas, pateikia Lietuvos bankui pranešimą apie ABIC turėtojo išregistravimą iš Sistemos.

39. Lietuvos bankas, apribojęs galimybę ABIC turėtojui teikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus arba išregistravęs ABIC turėtoją iš Sistemos, apie tai pateikia informaciją Sistemoje ir apie tokio apribojimo arba išregistravimo priežastis nedelsdamas informuoja atitinkamą Sistemos dalyvį, per kurį veikė išregistruotas ABIC turėtojas.

40. Sistemos dalyvis, per kurį veikė iš Sistemos išregistruotas ABIC turėtojas, apie išregistravimą privalo nedelsdamas informuoti iš Sistemos išregistruotą ABIC turėtoją.

41. Nuo momento, kai informacija apie ABIC turėtojo išregistravimą iš Sistemos pateikiama Sistemoje, iš tokio ABIC turėtojo nepriimami jokie mokėjimo nurodymai ir jokie

mokėjimai šiam ABIC turėtoji nevykdomi. Iki ABIC turėtojo išregistravimo momento į Sistemą įtraukti mokėjimo nurodymai galioja ir yra vykdomi.

42. Nepaisant Taisyklių 38 punkte įtvirtintos Lietuvos banko teisės, už ABIC turėtojo įsipareigojimus bei veiklą Sistemoje atsako Sistemos dalyvis, per kurį veikia atitinkamas ABIC turėtojas.

V SKYRIUS

LIETUVOS BANKO, KAIP SISTEMOS OPERATORIAUS, TEISĖS IR PAREIGOS

43. Lietuvos bankas asmenims, nurodytiems Taisyklių 9 ir 10 punktuose ir norintiems dalyvauti Sistemoje, pateikia techninę dokumentaciją: reikalavimus ir rekomendacijas informacinėms sistemoms, prisijungimo stočių techninei ir sisteminei programinei įrangai, informacijos apsiikeitimo srautų aprašymus ir pranešimų struktūrų aprašymus.

44. Lietuvos bankas iš anksto Sistemos dalyvius informuoja apie numatomus Sistemos pakeitimus ir nurodo laikotarpį, per kurį jie turi pasirengti atlikti šiuos pakeitimus.

45. Lietuvos bankas sudaro ir užtikrina sąsajas su kitomis SEPA sistemomis siekdamas užtikrinti, kad Sistemos dalyvių mokėjimai pasiektų visą SEPA erdvę.

46. Lietuvos bankas turi teisę:

46.1. prašyti Sistemos dalyvių pateikti informaciją, ar laikomasis Sutarties ir Sistemos taisyklių nuostatų;

46.2. prašyti pateikti tiesioginio dalyvio sutarčių, sudarytų su netiesioginiais dalyviais ir ABIC turėtojais, kopijas;

46.3. tikrinti mokėjimo nurodymuose esančius duomenis ir prireikus stabdyti mokėjimo nurodymų vykdymą;

46.4. prašyti Sistemos dalyvių pateikti papildomų su mokėjimo nurodymais susijusių duomenų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

46.5. prašyti Sistemos dalyvių pateikti informaciją ir dokumentus apie naudos gavėjus, patronuojamąsias ir patronuojančiąsias įmones, valdymo organų narius, pinigų plovimo prevencijos pareigūnus, verslo modelį, klientų portfelio sandarą, taikomas pinigų plovimo, teroristų finansavimo, sukčiavimo prevencijos ir tarptautinių sankcijų įgyvendinimo priemonės, institucijų, prižiūrinčių Sistemos dalyvio veiklą, atliekamų tyrimus ir patikrinimus;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

46.6. atsisakyti patenkinti prašymą dėl dalyvavimo Sistemoje, jeigu paraiškos teikimo metu asmuo, siekiantis tapti Sistemos dalyviu, turi jo veiklą prižiūrinčių institucijų paskirtų galiojančių poveikio priemonių dėl netinkamo pinigų plovimo, teroristų finansavimo, sukčiavimo prevencijos ar tarptautinių sankcijų įgyvendinimo arba yra žinoma, kad paraiškos pateikimo metu institucijos, prižiūrinčios įstaigos veiklą, atlieka asmens, siekiančio tapti Sistemos dalyviu, tyrimą ar patikrinimą.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

47. Lietuvos bankas užtikrina patvarų Sistemos funkcionavimą, teikia Sistemos dalyviams informaciją apie Sistemos sutrikimus ir konsultacijas dėl Sistemos dalyvių mokėjimo nurodymų įvykdymo problemų.

48. Lietuvos bankas sukuria ir palaiko Sistemos žinynus. Žinynai atnaujinami kartą per mėnesį arba atsiradus pasikeitimų ir platinami techninėje dokumentacijoje nustatytais pranešimais ir tvarka. Sistemoje tvarkomi šie žinynai:

48.1. Sistemos dalyvių sąrašas;

48.2. Sistemos dalyvių, kuriuos pasiekia SCT / SDD / SCT *Inst* mokėjimo nurodymai, žinynai.

49. Lietuvos bankas turi teisę pateikti kitai SEPA mokėjimo sistemai informaciją apie tiesioginių ir netiesioginių Sistemos dalyvių ir ABIC turėtojų pasiekiamumą.

50. Lietuvos bankas valdydamas rizikas ir įgyvendindamas teisės aktuose numatytus lėšų disponavimo apribojimus, gali nustatyti tiesioginiam dalyviui minimalų finansinio užstato dydį. Minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo tvarka nustatyta Taisyklių 6 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

51. Lietuvos bankas klausimus, susijusius su netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo mokėjimo nurodymais ir jų gaunamais mokėjimo nurodymais, sprendžia tik su tiesioginiu dalyviu.

52. Lietuvos bankas gali savo nuožiūra kai kuriuos arba visus savo įsipareigojimus pagal Taisyklių reikalavimus pavesti vykdyti trečiosioms šalims. Tokiu atveju Lietuvos banko įsipareigojimas ir atsakomybė apribojama tinkamu bet kokių tokių trečiųjų šalių parinkimu ir jų įgaliojimu.

VI SKYRIUS SISTEMOS DALYVIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

53. Sistemos dalyvis turi teisę:

53.1. teikti į Sistemą savo, savo netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų SCT mokėjimo nurodymus, jeigu dalyvauja SEPA kredito pervedimo schemeje, SDD mokėjimo nurodymus, jeigu dalyvauja SEPA tiesioginio debeto pagrindinėje schemeje, ir SCT *Inst* mokėjimo nurodymus, jeigu dalyvauja SEPA momentinio kredito pervedimo schemeje;

53.2. gauti, kiekvienai tarpuskaitys procedūrai pasibaigus, informaciją apie savo iki šios tarpuskaitys procedūros pradžios pateiktą į Sistemą SCT ir SDD mokėjimo nurodymų įskaitymą ir kitų Sistemos dalyvių į Sistemą pateiktą mokėjimo nurodymų, kuriuose jis nurodytas kaip lėšų gavėjas, įskaitymą ir numatomas įplaukas;

53.3. realiuoju laiku gauti informaciją apie kitų Sistemos dalyvių pateiktą mokėjimo nurodymų, kuriuose jis arba jo netiesioginis dalyvis, arba ABIC turėtojas nurodyti kaip lėšų gavėjai, įskaitymą;

53.4. realiuoju laiku stebėti savo FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitos likutį ir informaciją apie bendrą numatomų įplaukų sumą;

53.5. kaip lėšų mokėtojas neatidėliotinai gauti informaciją pagal į Sistemą pateiktus SDD mokėjimo nurodymus ir teikti į Sistemą R instrukcijas dėl tokių mokėjimo nurodymų atmetimo;

53.6. gauti informaciją apie tiesioginio dalyvio Sistemai pateiktus mokėjimo nurodymus, kurie buvo atmesti dėl nepakankamo FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitos likučio susidariusiam tiesioginio dalyvio grynajam įsipareigojimui padengti;

53.7. Taisyklių 1 priede nustatyta tvarka gauti iš Lietuvos banko informaciją apie apskaičiuotą užmokestį už mokėjimo nurodymų apdorojimą ir jų įskaitymą Sistemoje. Išaiškėjus užmokesčio sumos apskaičiavimo klaidai, reikalauti ją ištaisyti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

53.8. lėšų mokėtojas turi teisę per 10 paslaugos teikimo dienų, o lėšų mokėtojo klientas per 13 mėnesių nuo mokėjimo įvykdymo pateikti į Sistemą mokėjimo atšaukimo nurodymą. Tokio nurodymo adresavimas turi būti toks pats kaip pradinio mokėjimo nurodymo.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136
 Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

54. Sistemos dalyvis privalo:

54.1. mokėti Taisyklių 1 priede nustatyta tvarka už Sistemos suteiktas paslaugas nustatytą užmokestį;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

54.2. ne vėliau kaip per 3 darbo dienas elektroninio pašto adresais centrolink@lb.lt ir ridcompliance@lb.lt informuoti Lietuvos banką apie savo pavadinimo, kodo, patronuojančiųjų įmonių, galutinių naudos gavėjų, vadovo, buveinės rekvizitų, licencijos arba kito priežiūros institucijos išduoto dokumento, įrodančio Sistemos dalyvio teisę teikti mokėjimo arba investicines paslaugas, pasikeitimus, taip pat apie sau, patronuojamosioms ir patronuojančiosioms įmonėms, vadovams, galutiniams naudos gavėjams pradėtus ikiteisminius tyrimus, teisėsaugos institucijų, teismų ar veiklos priežiūrą atliekančių institucijų skirtas poveikio priemones, susijusias su finansinių paslaugų teikimu, pinigų plovimo, teroristų finansavimo, sukčiavimo prevencijos ar tarptautinių sankcijų įgyvendinimu, veiklos priežiūrą atliekančių institucijų pradėtus ir dar nebaigtus tyrimus dėl šių reikalavimų įgyvendinimo, verslo plano, rizikos apetito pokyčius ir kitos informacijos, pateiktos Lietuvos bankui siekiant prisijungti prie Sistemos, esminius pasikeitimus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

54.3. užtikrinti, kad jo FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitose būtų pakankamas finansinis užstatas Sistemos dalyvio su Sistema susijusiems išipareigojimams padengti, įskaitant ir per šį Sistemos dalyvį veikiančių netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų finansinius išipareigojimus;

54.4. iš anksto pasirūpinti, kad FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje būtų pakankamas finansinis užstatas tomis dienomis, kai sistemoje TARGET yra poilsio diena ir tą dieną lėšų pervedimai iš RLAA SLS sąskaitų negalimi;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

54.5. informuoti Lietuvos banką apie savo pasirinkimą gauti SDD mokėjimo nurodymus. Jeigu Sistemos dalyvis nėra informavęs Lietuvos banko, kad pageidauja gauti SDD mokėjimo nurodymus, laikoma, kad Sistemos dalyvis yra pasirinkęs SDD nurodymų negauti;

54.6. priimti jam skirtus mokėjimo nurodymus Sistemos darbo laiku, o skirtus netiesioginiam dalyviui ir ABIC turėtoji tiesioginis dalyvis turi perduoti nedelsdamas, kai tik gauna iš Sistemos. SCT ir SDD mokėjimo nurodymų priėmimui taikoma SEPA taisyklėse numatyta išlyga dėl nacionalinių švenčių, kai dalyvis švenčių dieną gautus mokėjimo nurodymus iš Sistemos gali priimti ir kitą artimiausią darbo dieną;

54.7. teikti SDD mokėjimo nurodymus tik tiems asmenims, kurie pasirinko gauti tokius mokėjimo nurodymus ir kurie Lietuvos banko buvo įrašyti į tiesioginio debeto mokėjimo nurodymų gavėjų žinyną. Jeigu Sistemos dalyvis pateikia tiesioginio debeto nurodymą asmeniui, kuris nepasirinkęs jų gauti, toks nurodymas atmetamas;

54.8. stebėti aktualią informaciją apie į Sistemą pateiktus savo mokėjimo nurodymus ir jų apdorojimo rezultatus, į Sistemą pateiktų ir tiesioginiam dalyviui skirtų mokėjimo nurodymų įskaitymo informaciją, stebėti, valdyti savo FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitos likutį, prireikus papildyti savo FU sąskaitą likvidumo pervedimo mokėjimais iš RLAA SLS sąskaitos, o FU *Inst* sąskaitą – iš FU sąskaitos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

54.9. užtikrinti į Sistemą teikiamos ir gaunamos informacijos saugumą;

54.10. užtikrinti sąsajos su Sistema organizacinių, techninių ir programinių priemonių funkcionavimą;

54.11. paskirti prisijungimo prie Sistemos programinės įrangos (toliau – dalyvio prisijungimo stotis) administratorių, įgaliotą valdyti šios įrangos parametrus ir vartotojų teises;

54.12. grąžinti ne vėliau kaip kitą paslaugos teikimo dieną po SCT mokėjimo nurodymo gavimo dienos tuos SCT mokėjimo nurodymus, kurių tiesioginis dalyvis negali priimti arba įvykdyti kredituodamas lėšas į atitinkamo gavėjo sąskaitą, arba tuos SCT mokėjimo nurodymus, kuriuose nepateikta visa reikalinga jiems įvykdyti informacija;

54.13. atsakyti į SCT mokėjimo atšaukimo nurodymą grąžinant lėšas ne vėliau kaip per 15 paslaugos teikimo dienų arba pateikti į Sistemą tyrimo rezultato pranešimą, kuriame nurodoma atsisakymo grąžinti lėšas priežastis.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

54.14. Lietuvos banko prašymu pateikti papildomų mokėjimo nurodymų duomenų;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

54.15. sutarties galiojimo laikotarpiu atitikti Sistemos taisyklėse nustatytus reikalavimus, taikomus Sistemos dalyviams.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

55. Tiesioginis dalyvis laikosi pats ir užtikrina, kad jo netiesioginiai dalyviai ir (arba) ABIC turėtojai laikysis SEPA kredito pervedimo ir (arba) SEPA tiesioginio debeto pagrindinės, ir (arba) SEPA momentinio kredito pervedimo schemos reikalavimų.

56. Sistemos dalyvis sutinka, kad Lietuvos bankas gali skelbti tiesioginių ir netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų pavadinimus ir BIC kodus. Tiesioginis dalyvis užtikrina, kad dėl tokių duomenų paskelbimo buvo gautas aiškus sutikimas iš netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo.

VII SKYRIUS

FU, FU INST SĄSKAITŲ ATIDARYMAS IR DISPONAVIMO LĖŠOMIS TVARKA

57. Sistemos dalyviui pasirašius Sutartį su Lietuvos banku, atidaroma FU sąskaita. Sistemos dalyviui, dalyvaujančiam SEPA momentinio kredito pervedimo schemoje, atidaroma FU *Inst* sąskaita.

58. Sistemos dalyvio FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje esantis finansinis užstatas skirtas užtikrinti to Sistemos dalyvio ir per jį veikiančių netiesioginių dalyvių bei ABIC turėtojų finansiniams įsipareigojimams, kylantiems pagal Sutartį bei Taisykles.

59. Sutartyje gali būti numatyta, kad FU sąskaitoje laikomos lėšos įtraukiamos į Sistemos dalyvio privalomąsias atsargas, jeigu jam taikomas Europos Centrinio Banko teisės aktų nustatytas privalomųjų atsargų reikalavimas. Tokiu atveju už į Sistemos dalyvio privalomąsias atsargas įtrauktų lėšų laikymą FU sąskaitoje atlyginama taip, kaip atlyginama už privalomųjų atsargų laikymą. Už į privalomąsias atsargas neįtrauktų lėšų laikymą FU sąskaitoje taikomas Taisyklių 69 punkte nustatytas atlygis, mokamas Taisyklėse nustatyta tvarka. Nuo 2023 m. lapkričio 1 d. FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje laikomos lėšos neįtraukiamos į Sistemos dalyvio privalomąsias atsargas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

60. FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitose esantis finansinis užstatas laikomas finansiniu užstatu, perduotu pagal finansinio užtikrinimo neperduodant užstato nuosavybės teisės susitarimą, sudarytą vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo nuostatomis. Lietuvos bankas turi teisę iš FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje esančio finansinio užstato padengti bet

kokius Sistemos dalyvio, kurio įsipareigojimams užtikrinti skirtas FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje laikomas finansinis užstatas, ir per jį veikiančių netiesioginių dalyvių ir (ar) ABIC turėtojų esamus arba būsimus įsipareigojimus, kylančius iš jų pateiktų mokėjimo nurodymų, Taisyklių bei Sutarties nuostatų. Šiame punkte numatytą teisę Lietuvos bankas turi net tuo atveju, jeigu jo reikalavimai yra sąlyginiai arba dar nesuėję jų vykdymo terminas. Įvykus Taisyklių 30 punkte nurodytiems įvykiams, nepaisant bet kokios nemokumo bylos iškėlimo Sistemos dalyviui ir nepaisant Sistemos dalyvio teisių perleidimo, teismo ar kitokio arešto arba kitokio Sistemos dalyvio teisių pasikeitimo, visi Sistemos dalyvio įsipareigojimai automatiškai ir tuoj pat vykdomi prieš terminą, be išankstinio įspėjimo ir nereikalaujant išankstinio jokios kompetentingos institucijos patvirtinimo. Dvišaliai Sistemos dalyvio ir Lietuvos banko įsipareigojimai įskaitomi tarpusavyje, o skolinga didesnę sumą šalis privalo sumokėti kitai šaliai skirtumą.

61. Sistemos dalyvio, kuriam atidaryta FU ir FU *Inst* sąskaita, grynoji pozicija skaičiuojama atskirai pagal kiekvieną iš šių sąskaitų. Sistemos dalyvio prašymu jam gali būti atidaroma daugiau nei viena FU ir (arba) FU *Inst* sąskaita, susieta su skirtingu BIC. Tokiu atveju Sistemos dalyvio grynoji pozicija skaičiuojama atskirai pagal kiekvieną FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitą. Sistemos dalyvio įsipareigojimai, kylantys iš atitinkamo mokėjimo nurodymo, užtikrinami finansiniu užstatu, esančiu FU arba FU *Inst* sąskaitoje, susietoje su nurodytu mokėjimo nurodyme lėšų mokėtojo BIC. Atitinkamai, jeigu tokioje FU arba FU *Inst* sąskaitoje esančio užstato nepakanka, Sistemos dalyvio teikiami mokėjimo nurodymai gali būti nevykdomi.

62. FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitoje esančių įkeistų piniginių lėšų suma gali keistis, tačiau bet kuriuo metu turi būti ne mažesnė kaip Sistemos dalyvio finansiniai įsipareigojimai, kylantys iš Sistemoje pagal atitinkamą schemą pateiktų mokėjimo nurodymų, Taisyklių bei Sutarties nuostatų.

63. Jeigu Sistemos dalyviui yra Lietuvos banko nustatytas minimalus finansinio užstato dydis, šis dydis negali būti panaudotas visiems Sistemos dalyvio finansiniams įsipareigojimams dengti, o tik tiems, kurie kyla iš tiesioginio debeto mokėjimo grąžinimo (angl. *Return*) ir lėšų susigrąžinimo (angl. *Refund*) R instrukcijų.

64. Sistemos dalyviai, kuriems atidarytos FU sąskaitos, pateikia Lietuvos bankui nurodymą kiekvienos paslaugos teikimo dienos pradžioje pervesti į jas iš nurodytų RLAA SLS sąskaitų finansinius užstatus ir dienos metu lėšų pervedimais užtikrina, kad finansinio užstato pakaks tiesioginio dalyvio, įskaitant per jį veikiančius netiesioginius dalyvius ir ABIC turėtojus, susidarantiui grynajam įsipareigojimui padengti. Jeigu Sistemos dalyvis nėra sistemos TARGET dalyvis, jis gali pateikti papildomą finansinį užstatą arba atsiimti jo dalį pervedimais iš kitų Sistemoje ir (arba) sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS dalyvaujančių mokėjimo paslaugų teikėjų. Bet kokios sumos, sumokėtos į FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitą, vien dėl to, kad yra įmokėtos, yra neatšaukiamai be jokių apribojimų įkeistos kaip finansinio užtikrinimo neperduodant užstato nuosavybės teisės susitarimo priemonė, užtikrinanti, kad įsipareigojimai bus visiškai įvykdyti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

65. Lietuvos bankas pagal tiesioginių dalyvių nurodymus nurašyti lėšas iš RLAA SLS sąskaitų į jų FU sąskaitas kiekvienos paslaugos teikimo dienos pradžioje atlieka Sistemos dalyvių nurodytus lėšų pervedimus. Jeigu į FU sąskaitą buvo nepagrįstai įrašytos arba iš jos nurašytos lėšos, Lietuvos bankas, nustatęs šią klaidą ir apie tai informavęs Sistemos dalyvį, ją ištaiso.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

66. Sistemos dalyvis privalo nuolat stebėti, ar jo ir per jį veikiančių netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų įsipareigojimus užtikrinančiose FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitose esančio finansinio užstato pakanka šių asmenų įsipareigojimams, kylantiems pagal jų pateiktus mokėjimo nurodymus, Taisyklių ir Sutarties nuostatas, padengti, ir prireikus papildyti FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitą pervedant papildomą finansinio užstato dalį.

67. Jeigu Sistemos dalyvio pateiktiems mokėjimo nurodymams įvykdyti nepakaks jo įsipareigojimus užtikrinančioje FU sąskaitoje esančio finansinio užstato, taikomos Taisyklių 89, 90, 110 ir 115 punktų nuostatos.

68. Tuo atveju, jeigu pasibaigus Taisyklių 135 punkte nustatytai dienos pabaigos tarpuskaitytai atsiranda Sistemos dalyvio grynasis įsipareigojimas arba Taisyklių ar Sutarties pagrindu kyla bet kokie kiti Sistemos dalyvio finansiniai įsipareigojimai, jie be išankstinio įspėjimo padengiami atitinkamą sumą išskaičius iš jo finansinius įsipareigojimus užtikrinančioje FU sąskaitoje esančio finansinio užstato. Tuo atveju, jeigu FU sąskaitoje esančio finansinio užstato nepakanka Sistemos dalyvio įsipareigojimams padengti, vadovaujamas Taisyklių 135 punkto nuostatomis.

69. Už FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitose laikomą finansinį užstatą Sistemos dalyviams atlyginama taikant 0 proc. palūkanų normą arba palūkanų normą, lygią palūkanų normai už naudojimąsi indėlių galimybe, taikant tą dydį, kuris yra mažesnis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

70. FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitos uždamos Taisyklių 37 punkte nustatyta tvarka. Tuo atveju, kai Sistemos dalyviui atidaryta daugiau nei viena FU ir (arba) FU *Inst* sąskaita, atitinkama FU ir (arba) FU *Inst* sąskaita gali būti uždama Sistemos dalyvio prašymu, jame nurodant sąskaitą, į kurią turėtų būti pervestas uždamos FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitos likutis.

VIII SKYRIUS MOKĖJIMO NURODYMŲ APDOROJIMO IR ĮSKAITYMO TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS BENDRIEJI SISTEMOS VEIKIMO PRINCIPAI

71. Sistema keičiamasi informacija su kitomis SEPA mokėjimo sistemomis pagal susitarimus, sudarytus Lietuvos banko ir atitinkamo sistemos operatoriaus.

72. Sistemoje apdorojami mokėjimo, mokėjimo valdymo, techninio pobūdžio nurodymai ir pranešimai, aprašyti Sistemos techninėje dokumentacijoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

73. SCT mokėjimo nurodymai ir SDD mokėjimo nurodymai vykdomi tomis dienomis, kai veikia sistema TARGET Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink tvarkaraštyje (toliau – Sistemos tvarkaraštis) nustatytu laiku.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

74. SCT Inst mokėjimo nurodymai vykdomi 24 valandas per parą visomis kalendorinėmis metų dienomis.

75. Sistemos dalyviai teikia mokėjimo nurodymus į Sistemą ir iš Sistemos gauna jų apdorojimo rezultatus elektroniniais pranešimais, pasirašytais elektroniniu parašu.

76. Mokėjimo nurodymai realiuoju laiku tikrinami pagal techninėje dokumentacijoje nustatytus tikrinimo kriterijus ir apie atmestus nurodymus pranešama mokėjimo nurodymus pateikusiam asmeniui nurodant priežastį, dėl kurios toks pranešimas arba nurodymas buvo atmestas.

77. Sistemos dalyvis gali mokėjimo nurodymo turinyje rašyti lietuviškas raides tik tokiu atveju, jeigu gavėjas žinyne pažymėtas kaip priimančias lietuviškas raides arba Sistemos dalyvis su gavėju turi dvišalį susitarimą. Visais kitais atvejais lietuviškos raidės ir užsienio kalbų rašmenys privalo būti transliteruojami į lotyniškus rašmenis. Sistema netikrina būtinumo transliteruoti lietuviškus ir užsienio kalbų rašmenis į lotyniškus ir perduoda mokėjimo nurodymo informaciją gavėjui be pakeitimų.

78. Patikrinti ir pripažinti taisyklingais SCT mokėjimo nurodymai ir SDD mokėjimo nurodymai įtraukiami į laukiančių apdorojimo mokėjimo nurodymų eilę pagal jų pateikimo į Sistemą laiką.

79. Priimti SCT mokėjimo nurodymai įvykdomi realiuoju laiku, o SDD mokėjimo nurodymai įvykdomi Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku. Jeigu mokėjimo nurodymai skirti kitiems SEPA gavėjams, tai priimti mokėjimo nurodymai įvykdomi ir perduodami į STEP2 sistemą Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku.

80. Sistemos dalyvio pateikti SCT mokėjimo nurodymai ir gaunami SDD mokėjimo nurodymai yra tiesioginio dalyvio, kuris yra tas Sistemos dalyvis arba valdo Sistemos dalyvio lėšas, įsipareigojimai, o Sistemos dalyvio gaunami SCT mokėjimo nurodymai ir pateikti SDD mokėjimo nurodymai tampa atitinkamo tiesioginio dalyvio reikalavimais. Bendras tiesioginio dalyvio įsipareigojimų ir reikalavimų santykis yra dalyvio grynoji pozicija, kurią Sistema kiekvienam dalyviui skaičiuoja visą paslaugos teikimo dieną.

81. Į Sistemą pateiktų ir į laukiančių apdorojimo mokėjimo nurodymų eilę įtrauktų mokėjimo nurodymų įskaitymas atliekamas:

81.1. nedelsiant realiuoju laiku, jeigu Sistemos dalyvio – lėšų mokėtojo FU sąskaitos likutis pakankamas iš mokėjimo nurodymo kylančiam įsipareigojimui padengti arba jeigu mokėjimo nurodymas yra jau STEP2 sistemoje apmokėtas SDD mokėjimo nurodymas;

81.2. realiuoju laiku vykdant optimizavimo procedūrą, taikomą šiam ir kitam lėšų pervedimo mokėjimo nurodymui, kuris pirmasis iš mokėjimo nurodymų eilės atitinka sąlygą, kad užtenka tiesioginio dalyvio-lėšų mokėtojo FU sąskaitos likučio kartu iš abiejų mokėjimo nurodymų kylančiam grynajam įsipareigojimui padengti;

81.3. periodiškai ir dienos pabaigoje vykdant optimizavimo procedūrą, taikomą visiems mokėjimo nurodymų eilėje esantiems nurodymams, su sąlyga, kad Sistemos dalyvių – lėšų mokėtojų FU sąskaitose esančių finansinių užstatų užtektų atlikti visų mokėjimo nurodymų įskaitymą kartu;

81.4. atliekant mokėjimo nurodymo įskaitymą koreguojami Sistemos dalyvių gryniesi įsipareigojimai arba gryniesi reikalavimai, kad po įskaitymo kiekvienas Sistemos dalyvis turėtų kitiems dalyviams tik vieną grynąjį reikalavimą arba vieną grynąjį įsipareigojimą. Atlikus šiuos veiksmus, apie tai pranešimu nedelsiant informuojamas mokėjimo nurodymą pateikęs Sistemos dalyvis ir Sistemos dalyvis, kuriam skirtas mokėjimo nurodymas.

82. Mokėjimo nurodymo įvykdymo momentas, t. y. mokėjimo įskaitymo momentas, kai koreguojama Sistemos dalyvio grynoji pozicija, laikomas jo įtraukimo į Sistemą momentu. Nuo mokėjimo nurodymo įtraukimo į Sistemą momento nei Sistemos dalyvis, nei Lietuvos bankas arba trečiasis asmuo negali atšaukti to mokėjimo nurodymo.

ANTRASIS SKIRSNIS

SCT MOKĖJIMO NURODYMŲ APDOROJIMO TVARKA

Bendrieji SCT mokėjimo nurodymų apdorojimo principai

83. SEPA kredito pervedimo schemeje naudojamus SCT mokėjimo nurodymus sudaro SCT mokėjimo ir mokėjimo grąžinimo nurodymai.

84. Neapdorotus SCT mokėjimo nurodymus galima atšaukti naudojant mokėjimo atšaukimo prašymus. Mokėjimo grąžinimo nurodymų atšaukti negalima.

85. Kai SCT mokėjimo nurodymas apdorotas ir pakinta nurodymą pateikusio Sistemos dalyvio grynoji pozicija, mokėjimo atšaukimo nurodymas tampa lėšų mokėtojo prašymu sugrąžinti lėšas. Pagal šį prašymą lėšų gavėjas arba grąžina lėšas pateikdamas lėšų grąžinimo nurodymą, arba atsisako jas grąžinti nurodydamas atsisakymo priežastį tyrimo rezultato pranešime.

86. Analogiškai SCT mokėjimo nurodymai ir jų valdymas apdorojami STEP2 sistemoje. Jeigu Sistema sėkmingai apdorojo kitam SEPA gavėjui skirtą Sistemos dalyvio SCT mokėjimo arba mokėjimo grąžinimo nurodymą, o STEP2 sistema tokį nurodymą atmetė, tai Sistema sudaro mokėjimo grąžinimo nurodymą, pagal kurį grąžinama pradinį nurodymą pateikusio Sistemos dalyvio grynoji pozicija.

87. Lėšų gavėjas, negalėdamas dėl techninių priežasčių įskaityti SCT mokėjimu gautų lėšų į kliento sąskaitą (pvz., ji jau uždaryta), gali šias lėšas per 3 paslaugos teikimo dienas grąžinti lėšų mokėtojiui. Vėliau grąžinti galėtų gavęs prašymą grąžinti, kurį lėšų mokėtojas gali pateikti per 10 paslaugos teikimo dienų, o lėšų mokėtojo klientas per 13 mėnesių nuo SCT mokėjimo įvykdymo. Lėšas grąžinantis Sistemos dalyvis turi 15 paslaugos teikimo dienų, per kurias gali pateikti SCT mokėjimo (lėšų grąžinimo) nurodymą ir jame gali pritaikyti mokestį, išskaičiuojamą iš pradinės lėšų sumos. Nei Sistemoje, nei STEP2 sistemoje netikrinama, ar nurodymą dėl lėšų grąžinimo patekęs Sistemos dalyvis laikosi SEPA taisyklėse nustatytų reikalavimų, – tai paties Sistemos dalyvio atsakomybė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

SCT mokėjimo nurodymų apdorojimas Sistemoje

88. Paslaugos teikimo dieną Sistemos tvarkaraštyje numatytu laiku pradedami apdoroti tie Sistemos dalyviams skirti SCT mokėjimo nurodymai, kuriuose atsiskaitymo diena yra kita paslaugos teikimo diena (prasidėjusi nauja diena, kai veikia sistema TARGET). Vykdomi tik tie mokėjimo nurodymai, kurių formuojamam grynajam įsipareigojimui padengti pakanka lėšų FU sąskaitoje. Kitiems SEPA gavėjams skirti SCT mokėjimo nurodymai su nurodyta naujai prasidėjusios dienos, kai veikia sistema TARGET, atsiskaitymų data pradedami apdoroti Sistemos tvarkaraštyje nustatyto laiku, vykdant tarpuskaitą. Į tarpuskaitą įtraukiami tie nurodymai, kuriuos įvykdžius užtektų juos pateikusių Sistemos dalyvio finansinio užstato. Tarpuskaits metu apskaičiuotos gryniosios pozicijos iš karto apmokamos sistemoje TARGET. SCT mokėjimo nurodymai, kurie buvo apdoroti Sistemos tarpuskaits metu, bus apdoroti STEP2 sistemoje kitos dienos ryte Sistemos tvarkaraštyje nustatyto laiku. Dėl lėšų trūkumo neįvykdyti SCT mokėjimo nurodymai lieka mokėjimo nurodymų eilėje laukti dienos operacijų fazės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

89. Paslaugos teikimo dieną Sistema SCT mokėjimo nurodymus su tos dienos atsiskaitymų data, skirtus Sistemos dalyviams, apdoroja realiuoju laiku nuo 6.30 iki 18.00 val. Tokio apdorojimo metu tikrinama, ar kredito pervedimą inicijavusio Sistemos dalyvio finansinio užstato pakanka susidariusiai grynajai pozicijai padengti. Jeigu pakanka, tai lėšų mokėtojo grynoji pozicija sumažinama mokėjimo nurodyme nurodytos sumos įsipareigojimu, o lėšų gavėjo grynoji pozicija padidinama tos pačios sumos reikalavimu. Jeigu finansinio užstato nepakanka, SCT mokėjimo nurodymas nebaigiamas apdoroti laukiant, kol lėšų mokėtojo grynoji pozicija bus padengiama finansiniu užstatu. Jeigu iki 18.00 val. finansinio užstato nepakanka arba siunčiančiojo ar gaunančiojo Sistemos dalyvio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas, tada mokėjimo nurodymo apdorojimas nutraukiamas jį atmetant ir apie atmetimą informuojama pateikiant mokėjimų būsenos ataskaitą, kurioje nurodoma SCT mokėjimo nurodymo būsena ir priežastis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

90. Paslaugos teikimo dieną Sistema SCT mokėjimo nurodymus su tos dienos atsiskaitymų data, skirtus kitiems SEPA gavėjams, apdoroja Sistemos tvarkaraštyje nustatyto laiku. Apdoroti nurodymai perduodami į STEP2 sistemą. Tokio apdorojimo metu tikrinama, ar SCT mokėjimą inicijavusio Sistemos dalyvio FU sąskaitoje (sąskaitose) pakanka finansinio užstato susidariusiai grynajai pozicijai padengti. Jeigu pakanka, tai lėšų mokėtojo grynoji pozicija sumažinama nurodyme nurodytos sumos įsipareigojimu. Jeigu finansinio užstato nepakanka, SCT mokėjimo nurodymas atidedamas iki kito nustatyto apdorojimo laiko. Jeigu paskutinio paslaugos teikimo dienos apdorojimo metu finansinio užstato nepakanka, nurodymo apdorojimas baigiamas jį atmetant ir apie atmetimą informuojama pateikiant mokėjimų būsenos ataskaitą, kurioje nurodoma

SCT mokėjimo nurodymo būseną ir priežastis, dėl kurios SCT mokėjimo nurodymas buvo atmestas.

91. Iš STEP2 sistemos priimami SCT mokėjimo nurodymai apdorojami Sistemoje ir perduodami Sistemos dalyviui, padidinant jo grynąją poziciją.

92. Sistemos dalyviai pasirinktinai gali Sistemoje užsisakyti ataskaitą apie siųstų ir gautų mokėjimo operacijų sąrašą, kurią Sistemos dalyviams sudarytų Sistema, vykdydama paslaugos teikimo dienos pabaigos procedūrą.

SCT mokėjimovaldymo nurodymų apdorojimas Sistemoje

93. SCT mokėjimo valdymo nurodymai yra prašymas atšaukti mokėjimą ir tyrimo rezultatų pranešimas.

94. SCT mokėjimą galima atšaukti per 10 paslaugos teikimo dienų lėšų mokėtojo iniciatyva arba per 13 mėnesių lėšų mokėtojo kliento iniciatyva po SCT mokėjimo nurodymo įvykdymo dėl priežasčių, nurodytų EPC125-05 SEPA *Credit Transfer Scheme Rulebook*.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

95. Jeigu prašymą atšaukti SCT mokėjimą Sistema gauna iki prašomo atšaukti SCT mokėjimo įvykdymo (kredito pervedimas dar neįvykdytas, nes trūksta lėšų Sistemos dalyvio FU sąskaitoje arba jis laukia nustatyto laiko, kai bus įvykdytas prieš pateikiant į STEP2 sistemą), Sistema šį SCT mokėjimo nurodymą išmeta iš mokėjimo nurodymų eilės jo neįvykdžiusi. Jeigu SCT mokėjimas jau buvo įvykdytas Sistemoje, prašymą atšaukti SCT mokėjimo nurodymą Sistema perduoda SCT mokėjimo nurodymo gavėjui. Abiem atvejais Sistema informuoja SCT mokėjimą inicijavusį Sistemos dalyvį apie SCT mokėjimo nurodymo būsenos pasikeitimą.

96. Sistemos dalyvis gali gauti prašymą atšaukti SCT mokėjimą iš kito Sistemos dalyvio arba perduotą iš STEP2 sistemos, į kurį jis turi atsakyti arba pateikdamas mokėjimo grąžinimo nurodymą, arba pateikdamas tyrimo rezultato pranešimą, kuriuo Sistema perduoda prašymą atšaukti mokėjimą pateikusiam Sistemos dalyviui arba kitam SEPA gavėjui į STEP2 sistemą. Jeigu STEP2 sistema atmeta šiuos nurodymus, apie tai Sistema praneša juos pateikusiam Sistemos dalyviui sudarydama atitinkamą mokėjimų būsenos ataskaitą.

97. Į Sistemą pateikti mokėjimo grąžinimo nurodymai, kurių lėšų gavėjai yra per STEP2 sistemą pasiekiami asmenys, pirmiausia įvykdomi Sistemoje, po to perduodami į STEP2 sistemą. Jeigu STEP2 sistema atmeta mokėjimo grąžinimo nurodymą, tai Sistemoje įvykdomas lėšų grąžinimas pateikusiam mokėjimo grąžinimo nurodymą Sistemos dalyviui.

98. Iš STEP2 sistemos atsiųsti mokėjimo grąžinimo nurodymai įvykdomi Sistemoje ir perduodami lėšų gavėjui, kuris buvo pateikęs pirminį SCT mokėjimo nurodymą. Po kiekvieno mokėjimo grąžinimo nurodymo įvykdymo lėšų mokėtojui siunčiama mokėjimo būsenos ataskaita.

TREČIASIS SKIRSNIS

SDD MOKĖJIMO NURODYMŲ APDOROJIMO TVARKA

Bendrieji tiesioginio debeto principai

99. Sistemos dalyvis gali dalyvauti SEPA tiesioginio debeto scheme dviem skirtingais statusais: kaip lėšų mokėtojas, t. y. DEB (angl. *Debtor only*) arba kaip lėšų surinkėjas ir lėšų mokėtojas, t. y. CAD (angl. *Creditor and Debtor*).

100. Lėšų mokėtojo klientas duoda sutikimą (įgaliojimą) lėšų surinkėjo klientui ir šis įgauna teisę iš lėšų mokėtojo vieną kartą arba periodiškai rinkti lėšas. Sistema netikrina, ar lėšų mokėtojo klientas yra suteikęs tinkamus įgaliojimus lėšų surinkėjo klientui rinkti lėšas pagal SDD mokėjimo nurodymus.

101. Sistemoje galimi šie debeto tipai:

101.1. pradinis debetas – pirmoji iš periodiškai atliekamų tiesioginio debeto operacijų;

101.2. pasikartojantis debetas – reguliariai arba nereguliariai atliekama viena iš periodiško tiesioginio debeto operacijų;

101.3. galutinis debetas – paskutinė periodiško tiesioginio debeto operacija, reiškianti mandato pasibaigimą;

101.4. vienkartinis debetas – vienintelė, nesikartojanti tiesioginio debeto operacija.

102. Visus šiuos debeto tipus inicijuoja lėšų surinkėjas pateikdamas į Sistemą SDD mokėjimo nurodymą. Pradiniame, pasikartojančiame ir galutiniame debeto nurodymuose informacija apie įgaliojimą ir kreditorių turi būti tokia pati.

SDD mokėjimo nurodymo vykdymas

103. SDD mokėjimo nurodymas turi būti pateiktas iš anksto, bet ne anksčiau kaip prieš 14 kalendorinių dienų ir ne vėliau kaip iki 11:30 val. likus 1 paslaugos teikimo dienai iki atsiskaitymo dienos.

104. Sistemos dalyvio pateiktas SDD mokėjimo nurodymas Sistemoje patikrinamas ir, jeigu nerandama klaidų, priimamas, registruojamas ir paruošiamas persiųsti šio nurodymo gavėjui. SDD mokėjimo nurodymų išsiuntimai gavėjams vykdomi Sistemos tvarkaraštyje nustatyto laiku.

105. Iš STEP2 sistemos gaunami Sistemos dalyviams skirti SDD mokėjimo nurodymai perduodami gavėjams taip pat periodiškai po STEP2 sistemos parengiamų pranešimų gavimo, Sistemos tvarkaraštyje nustatyto laiku.

106. Jeigu SDD mokėjimo nurodymas neatmetamas iki jo įvykdymo, nustatytą atsiskaitymo dieną jis Sistemoje įvykdomas, o abu Sistemos dalyviai (ir pateikęs SDD mokėjimo nurodymą, ir tas, kuriam skirtas šis nurodymas), gauna mokėjimų būsenos ataskaitą su nurodymo būsena.

107. Sistemos dalyvio pateiktas SDD mokėjimo nurodymas, skirtas kitam Sistemos dalyviui, įvykdomas Sistemos tvarkaraštyje nustatyto laiku, jeigu lėšų mokėtojas yra pateikęs pakankamą finansinį užstatą.

108. Sistemoje SDD mokėjimo nurodymas, kurio lėšų mokėtojas yra Sistemos dalyvis, o lėšų gavėjas yra pasiekiamas per STEP2 sistemą asmuo, pirmiausia įvykdomas to Sistemos dalyvio, kuriam skirtas SDD mokėjimo nurodymas, grynąją poziciją padidinant nurodyme nurodytos sumos įsipareigojimu. Po to jis įvykdomas STEP2 sistemoje. Jeigu šio asmens finansinis užstatas nedengia susidarančios grynosios pozicijos, tai nurodymo apdorojimas nutraukiamas ir Lietuvos bankas į STEP2 sistemą pateikia tiesioginio debeto atmetimo pranešimą, kuriame nurodo atmetimo priežastį. Po to, kai STEP2 sistema apdoroja atmetimo pranešimą, iš ten gaunama Sistemos dalyviui skirta mokėjimų būsenos ataskaita su nurodyta SDD mokėjimo nurodymo būsena ir atmetimo priežastimi.

109. Jeigu lėšų mokėtojas pasiekiamas per STEP2 sistemą, toks SDD mokėjimo nurodymas pirmiausia įvykdomas STEP2 sistemoje, o tada jis įvykdomas Sistemoje SDD mokėjimo nurodymą pateikusio Sistemos dalyvio grynąją poziciją padidinant reikalavimu, lygiu mokėjimo nurodyme nurodytai sumai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

110. Jeigu Sistemos dalyvio, kurio grynoji pozicija turi būti padidinta įsipareigojimu, finansinis užstatas nedengia susidarančios grynosios pozicijos, nurodymo apdorojimas mėginamas įvykdyti 11.30 val. Jeigu finansinio užstato nepakanka, apdorojimas nutraukiamas ir SDD mokėjimo nurodymą pateikusiam Sistemos dalyviui siunčiamas SDD mokėjimo nurodymo atmetimo pranešimas, kuriame nurodoma pradinio nurodymo būsena ir atmetimo priežastis.

Tiesioginio debeto R instrukcijų apdorojimas Sistemoje

111. Iki SDD mokėjimo nurodymo apdorojimo pradžios gali būti teikiamos atšaukimo (angl. *Requests for cancellation*) ir atmetimo (angl. *Reject/Refusal*) R instrukcijos, kurios yra mokėjimo nurodymų valdymo nurodymai. Šioms R instrukcijoms taikomi tokie reikalavimai:

111.1. tiesioginio debeto atšaukimo nurodymą į Sistemą turi pateikti tą SDD mokėjimo nurodymą pateikęs Sistemos dalyvis. Lėšų gavėjo atšaukimo R instrukciją, taip pat ir gautą iš

STEP2 sistemos, Sistema perduoda jos gavėjui – SDD mokėjimo nurodymą gavusiam mokėjimo paslaugų teikėjui, taip jį informuodama, kad SDD mokėjimo nurodymas nebus įvykdytas;

111.2. tiesioginio debeto atmetimo R instrukciją gali pateikti Sistema arba STEP2 sistema dėl techninių priežasčių (neteisingai sudarytas nurodymas, nurodymo gavėjas nepasiekiamas ir pan.). Dėl techninių priežasčių (neteisingas IBAN kodas, lėšų mokėtojo identifikacija ir pan.) arba kliento reikalavimu nurodymą gali atmesti lėšų mokėtojas. Lėšų mokėtojo atmetimo R instrukciją, taip pat ir gautą iš STEP2 sistemos, Sistema perduoda jos gavėjui – SDD mokėjimo nurodymą pateikusiam mokėjimo paslaugų teikėjui.

112. Po įvykusios tiesioginio debeto operacijos Sistemoje gali būti teikiamos atvirkštinio pervedimo (angl. *Reversal*), mokėjimo grąžinimo (angl. *Return*) ir lėšų susigrąžinimo (angl. *Refund*) R instrukcijos, kurios yra tiesioginio debeto mokėjimo nurodymai:

112.1. kai lėšų gavėjas (kreditorius), kuris ir inicijavo šią pradinę tiesioginio debeto operaciją, atsisako gautų lėšų ir nori jas grąžinti mokėtojui, tai į Sistemą per 5 paslaugos teikimo dienas po SDD mokėjimo nurodyme nurodytos datos gali pateikti atvirkštinio pervedimo R instrukciją;

112.2. kai lėšų mokėtojas negali nurašyti lėšų iš kliento sąskaitos, jis turi teisę per 5 paslaugos teikimo dienas po įvykdyto tiesioginio debeto inicijuoti atgalinio tiesioginio debeto operaciją, naudodamas mokėjimo grąžinimo R instrukciją;

112.3. kai lėšų mokėtojo klientas nori susigrąžinti iš jo sąskaitos nurašytas lėšas atgal (tam jis turi teisę 8 savaites be jokių išlygų), jo mokėjimo paslaugų teikėjas per 2 paslaugos teikimo dienas po SDD mokėjimo nurodymo gavimo turi inicijuoti atgalinio tiesioginio debeto operaciją, kuri vadinama lėšų susigrąžinimu, naudodamas lėšų susigrąžinimo R instrukciją;

112.4. kai lėšų mokėtojo klientas nori susigrąžinti iš jo sąskaitos nurašytas lėšas atgal teigdamas, kad nebuvo suteikęs kreditoriui įgaliojimo arba įgaliojimo galiojimas pasibaigęs (tokį prašymą pateikti jis turi teisę per 13 mėnesių), tai mokėjimo paslaugų teikėjas dar turi 30 kalendorinių dienų ir 4 paslaugos teikimo dienas inicijuoti atgalinio tiesioginio debeto operaciją lėšoms susigrąžinti naudodamas lėšų susigrąžinimo R instrukciją, tačiau prieš inicijuodamas šią instrukciją jis privalo atlikti Europos mokėjimų tarybos atitinkamos schemos taisyklėse numatytas procedūras.

113. Po patikrinimo iki 11.30 val. į Sistemą priimtos R instrukcijos pradedamos apdoroti per artimiausią nustatyto laiko apdorojimą – 11.30 val. Po 11.30 val. pateiktos R instrukcijos atmetamos.

114. Jeigu R instrukciją pateikė vienas Sistemos dalyvis kitam, o šio finansinio užstato nepakanka įsipareigojimų pozicijai padidinti, Sistema tokią R instrukciją mėgina įvykdyti 11.30 val. ir, jeigu trūksta finansinio užstato, ją atmeta.

115. STEP2 sistemoje įvykdyta R instrukcija nebegali būti atmesta, todėl trūkstant finansinio užstato lėšų gali būti privalomai nurašomos lėšos iš Sistemos dalyviui atstovaujančio tiesioginio TARGET dalyvio RLAA SLS sąskaitos. Jeigu Sistemos dalyviui atidaryta daugiau negu viena FU sąskaita ir vienoje iš jų nepakanka finansinio užstato Sistemos dalyvio įsipareigojimams padengti, trūkstamos lėšos pirmiausia nurašomos iš kitos Sistemos dalyviui atidarytos FU sąskaitos, susietos su Sistemos dalyvio BIC. Jeigu ir tada nepakanka lėšų Sistemos dalyvio įsipareigojimams padengti, trūkstamos lėšos nurašomos iš Sistemos dalyviui atstovaujančio tiesioginio TARGET dalyvio RLAA SLS sąskaitos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SCT INST MOKĖJIMO NURODYMŲ APDOROJIMO TVARKA

Bendrieji SCT Inst mokėjimo nurodymų apdorojimo principai

116. SCT Inst paslaugos prieinamos 24 valandas per parą visomis kalendorinėmis metų dienomis.

117. Maksimali SCT *Inst* mokėjimo nurodymo suma nustatyta Europos mokėjimų tarybos dokumente „EPC023-16. Maximum Amount for Instructions under the SCT Inst Scheme Rulebook“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

118. SCT *Inst* mokėjimo nurodymai vykdomi realiuoju laiku FIFO metodo principu. Visi SCT *Inst* mokėjimo nurodymai yra vienodo prioriteto ir vieni prieš kitus neturi vykdymo pirmenybės.

119. SCT *Inst* mokėjimo nurodymai įvykdomi per 20 sekundžių arba atmetami dėl techninių ar kitų priežasčių.

SCT INST mokėjimo nurodymų apdorojimas Sistemoje

120. Gavusi ir patikrinusi SCT *Inst* mokėjimo nurodymą, Sistema nedelsdama rezervuoja reikalingą sumą lėšų mokėtojo sąskaitoje kaip SCT *Inst* mokėjimo nurodymo apmokėjimo užtikrinimą ir persiunčia SCT *Inst* transakciją lėšų gavėjui.

121. Gavusi ir patikrinusi lėšų gavėjo patvirtinimą, Sistema įvykdo SCT *Inst* mokėjimo nurodymą, t. y. lėšų mokėtojo grynoji pozicija sumažinama mokėjimo nurodyme nurodytos sumos įsipareigojimu, o lėšų gavėjo grynoji pozicija padidinama tos pačios sumos reikalavimu.

122. SCT *Inst* mokėjimo įvykdymo laikas pradedamas skaičiuoti nuo to momento, kai Sistemos dalyvis lėšų mokėtojas nustato SCT *Inst* mokėjimo atitiktį privalomiems atributams ir SCT *Inst* mokėjime nurodo laiko žymę. Laiko žymė reiškia SCT *Inst* mokėjimo vykdymo pradžią, nuo kurios skaičiuojamas 20 sekundžių laikas.

123. Vėliausiai 20 sekundžių nuo tada, kai nurodė laiko žymę ir nedelsdamas išsiuntė SCT mokėjimo nurodymą, lėšų mokėtojas gauna pranešimą apie lėšų įskaitymą lėšų gavėjo klientui (teigiamas patvirtinimo pranešimas) arba SCT *Inst* mokėjimo nurodymo atmetimą (neigiamas patvirtinimo pranešimas su atitinkamu priežasties kodu).

124. Lėšų mokėtojas gali inicijuoti papildomą tyrimo procedūrą, jeigu negaunamas joks patvirtinimo pranešimas po laiko ribos.

125. Lėšų gavėjas yra įpareigotas nedelsiant apdoroti tyrimo pranešimą ir kaip įmanoma greičiau atsakyti į jį. Kiekvienas gautas pranešimas turi būti nedelsiant patikrintas ir apdorotas be jokio užlaikymo ir esant teigiamam patikrinimo rezultatui turi būti persiunčiamas lėšų mokėtojui.

126. Kad užtikrintų visų apdorotų, išsiųstų ir gautų SCT *Inst* mokėjimo nurodymų sutikrinimą, Sistema nustatytais laiko tarpais perduoda Sistemos dalyviams mokėjimo paslaugų teikėjo operacijų sąrašą.

127. Lėšų mokėtojas gali atšaukti SCT *Inst* mokėjimo nurodymą. Prieš pradėdamas atšaukimo procedūrą lėšų mokėtojas turi patikrinti, ar SCT *Inst* mokėjimo nurodymo apdorojimo metu susidaro viena iš šių situacijų:

- siuntimo dubliavimas;
- techninės problemos, lėmusios klaidingą SCT *Inst* mokėjimo nurodymo apdorojimą;
- sukčiavimo nulemtas SCT *Inst* transakcijos suformavimas.

128. Lėšų gavėjas atsakymą dėl SCT *Inst* mokėjimo nurodymo atšaukimo lėšų mokėtojui turi pateikti per 15 paslaugos teikimo dienų, skaičiuojant nuo SCT *Inst* atšaukimo gavimo dienos. Apsikeitimas su atšaukimo procesais susijusiais pranešimais turi būti vykdomas nedelsiant realiojo laiko režimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

Likvidumo pervedimai SCT *Inst* mokėjimo nurodymams vykdyti

129. SCT *Inst* mokėjimo nurodymai vykdomi tik tada, jeigu tam skirtoje Sistemos dalyvio FU *Inst* sąskaitoje yra pakankamai lėšų. Sistemos dalyviai FU *Inst* sąskaitos likvidumą valdo pervesdami lėšas iš FU sąskaitos arba atvirkščiai. Visos sumos, įmokėtos į FU *Inst* sąskaitą, vien dėl fakto, kad yra įmokėtos, yra neatšaukiamai be jokių apribojimų įkeistos kaip finansinio

užtikrinimo priemonė pagal finansinio užtikrinimo susitarimą be nuosavybės teisės perdavimo, užtikrinant, kad įsipareigojimai bus visiškai įvykdyti.

130. Paslaugos teikimo diena padalyta į likvidumo valdymo ciklus. Kiekvienam likvidumo valdymo ciklui Sistemos dalyvis specialiajame žinyne gali nustatyti maksimalią, bazinę ir minimalią likvidumo reikšmę. Skirtingoms savaitės dienoms nuo pirmadienio iki penktadienio gali būti nustatytos skirtingos likvidumo reikšmės. Sistemos dalyvis taip pat gali pasirinkti, ar likvidumas bus valdomas automatiškai pagal pasirinktas likvidumo reikšmes.

131. Kai Sistemos dalyvio likvidumo pozicija viršija dalyviui nustatytas ribas (žemutinę arba viršutinę ribą), Sistema siunčia specialųjį informacinį pranešimą. Šis pranešimas siunčiamas nustatytais laiko tarpais. Praėjus nustatytam laikui, jeigu Sistemos dalyvio likvidumo pozicijos vis dar viršija nustatytas ribas, siunčiamas naujas pranešimas.

132. Sistemos dalyvis likvidumui pervesti iš savo FU sąskaitos į FU *Inst* sąskaitą, arba atvirkščiai, naudoja likvidumo perdavimo užklauso pranešimą. Dalyviui draudžiama rankinį likvidumo valdymą tarp FU ir FU *Inst* sąskaitų atlikti nuo 18.25 iki 8.00 val.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

133. Jeigu pasirinktas automatinis lėšų valdymas, Sistemos dalyvio FU *Inst* sąskaitoje lėšoms pasiekus nustatytą žemutinę ribą FU *Inst* sąskaita automatiškai papildoma iš FU sąskaitos iki dalyvio nustatytos bazinės sumos, o jeigu lėšos viršys nustatytą viršutinę ribą, likvidumo perteklius bus grąžintas į Sistemos dalyvio FU sąskaitą. Apie tai dalyvis informuojamas pranešimu.

IX SKYRIUS

PASLAUGOS TEIKIMO DIENOS PABAIGOS PROCEDŪRA IR GALUTINIS ATSISKAITYMAS

134. SCT ir SDD mokėjimo nurodymų priėmimas sustabdomas Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku. Įvykdoma paslaugos teikimo dienos pabaigos procedūra, kurią sudaro paskutinė tarpuskaityta, atsiskaitymas sistemoje TARGET ir dienos rezultatų ataskaitos sudarymas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

135. Paskutinės tarpuskaitytos metu vykdant daugiašalę optimizavimo procedūrą stengiamasi apmokėti kaip galima daugiau dėl lėšų trūkumo neapmokėtų SCT mokėjimo nurodymų, o dėl nepakankamo FU sąskaitos likučio likę neįvykdyti mokėjimo nurodymai šalinami iš mokėjimo nurodymų eilės apie tai informuojant šiuos mokėjimo nurodymus pateikusius Sistemos dalyvius.

136. Po paslaugos teikimo dienos pabaigos tarpuskaitytos kiekvieno Sistemos dalyvio grynasis įsipareigojimas arba grynasis reikalavimas apmokamas sistemoje TARGET-LIETUVOS BANKAS. Jeigu Sistemos dalyvis nėra TARGET-LIETUVOS BANKAS tiesioginis dalyvis, pasibaigus dienos tarpuskaitytai Sistemos dalyvio grynasis įsipareigojimas padengiamas iš jo FU sąskaitoje esančio užstato arba atitinkamoje FU sąskaitoje esantis užstatas padidinamas grynojo reikalavimo suma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

137. Paslaugos teikimo dienos pabaigos rezultatų suvestinė pateikiama Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku, o kiekvienam FU sąskaitos turėtoju Sistema išsiunčia jo operacijų sąrašą. Šiame dokumente sužymėtos visos kredito arba tiesioginio debeto operacijos, kurios paveikė Sistemos dalyvio grynąją poziciją, taip pat Sistemos priimti, tačiau neįvykdyti mokėjimo nurodymai (atmesti paslaugos teikimo dienos pabaigoje), galėję paveikti Sistemos dalyvio grynąją poziciją.

138. Sistemos dalyviai, gauna standartines paslaugos teikimo dienos pabaigos rezultatų suvestines, iš kurių mato FU sąskaitos likvidumo papildymo ir atsiėmimo operacijas.

139. Tiesioginiai TARGET dalyviai iš TARGET-LIETUVOS BANKAS sistemos gauna paslaugos teikimo dienos pabaigos rezultatų suvestinėse rodomas Sistemos operacijas.

Punkto pakeitimai:

X SKYRIUS

KREDITO, LIKVIDUMO, OPERACINĖS RIZIKOS VALDYMO PRIEMONĖS

140. Sistemoje kredito rizika valdoma šiomis priemonėmis:

140.1. mokėjimo nurodymo įskaitymas atliekamas tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad iš jo kylančiam Sistemos dalyvio įsipareigojimui padengti pakanka FU sąskaitos likučio;

140.2. Sistemos dalyvis-lėšų gavėjas apie atliktą mokėjimo nurodymo įskaitymą informuojamas tik po to, kai pakoreguojamos lėšų mokėtojo ir lėšų gavėjo gryniosios pozicijos;

140.3. mokėjimo nurodymas įtraukiamas į tarpuskaitos metu sudaromą grynųjų likučių pozicijų mokėjimo nurodymų paketą tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad šiam grynųjų likučių pozicijų mokėjimo nurodymų paketui įskaityti pakanka lėšų mokėtojų FU sąskaitos likučio;

140.4. Sistemos dalyvis gali realiuoju laiku stebėti aktualią informaciją apie Sistemai pateiktus savo mokėjimo nurodymus ir jų apdorojimo rezultatus, kitų Sistemos dalyvių pateiktų ir Sistemos dalyviui skirtų mokėjimo nurodymų įskaitymo informaciją.

141. Sistemoje likvidumo rizika valdoma šiomis priemonėmis:

141.1. pateikiant papildomą finansinį užstatą – Sistemos dalyvis gali tai atlikti papildęs FU sąskaitą iš RLAA SLS sąskaitų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

141.2. atliekant galutį atsiskaitymą už įskaitymo rezultatus – tai atliekama TARGET, kurioje yra numatytos likvidumo rizikos valdymo priemonės;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

141.3. mokėjimo nurodymų eilės valdymu – norėdamas pakeisti savo pateikto ir dar į sistemą neįtraukto mokėjimo nurodymo apdorojimo sąlygas, Sistemos dalyvis gali atšaukti mokėjimo nurodymą;

141.4. Sistemos dalyvio galimybe atmesti SDD mokėjimo nurodymą;

141.5. mokėjimo nurodymų apdorojimo optimizavimo procedūromis – šios procedūros leidžia operatyviau atlikti mokėjimo nurodymų eilėje laukiančių mokėjimo nurodymų įskaitymą.

142. Sistemos operacinei rizikai valdyti Lietuvos bankas nustato Sistemos apsaugos reikalavimus, numato ir įdiegia atitinkamas apsaugos priemones, įvertina Sistemos apsaugos padėtį ir nustato likutinę riziką.

143. Sistemos informacija realiuoju laiku įrašoma atsarginėje sistemoje. Jeigu Sistema sutrinka, atsarginė sistema pradeda veikti ne vėliau kaip po dviejų valandų ir vykdo Sistemos funkcijas. Atsarginė sistema eksploatuojama, kol atkuriamas Sistemos veikimas. Perjungimo į atsarginę sistemą ir atgal procesai automatizuoti – tai sudaro sąlygas neprarasti Sistemoje arba mokėjimo nurodymų eilėje esančių mokėjimo nurodymų.

XI SKYRIUS

SISTEMOS VEIKLOS TĖSTINUMAS

144. Tuo atveju, kai Sistemos dalyvis negali tęsti darbo per savo prisijungimo stotį, Sistemos operatorius suteikia galimybę naudotis atsargine prisijungimo stotimi, esančia Lietuvos banke.

145. Jeigu Sistemos dalyvis dėl techninių kliūčių negali vykdyti savo pareigų, nustatytų Taisyklių 54.6 papunktyje, Lietuvos bankas gali suteikti jam aktualią informaciją kitomis ryšio priemonėmis (telefonu, faksu). Faksu tai atliekama gavus Sistemos dalyvio įgaliotojo asmens pasirašytą raštą, kuriame nurodytas asmuo (gali būti keli asmenys), paskirtas gauti Sistemos dalyvio informaciją, ir jo kontaktai.

XII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ ĮSIPAREIGOJIMŲ NEVYKDYMĄ

146. Jeigu Sistemos dalyvis dėl Sistemos techninio sutrikimo patiria tiesioginių nuostolių, jis gali Taisyklių 5 priede nustatyta tvarka kreiptis į Lietuvos banką dėl tokių nuostolių kompensavimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

147. Lietuvos bankas, veikdamas kaip Sistemos operatorius, atsako tik už tiesioginius Sistemos dalyvių nuostolius, patirtus dėl Lietuvos banko darbuotojų tyčinių veiksmų arba neatsargumo, kuriuos Lietuvos banko darbuotojai galėjo protingai numatyti.

148. Lietuvos bankas jokiais atvejais neatsako:

148.1. už Sistemos dalyvių netiesioginius nuostolius;

148.2. už Sistemos dalyvių nuostolius, patirtus dėl Sistemos dalyviui kilusios atsakomybės dėl Sistemoje neįvykdytų arba netinkamai įvykdytų Sistemos dalyvio mokėjimo nurodymų;

148.3. už Sistemos dalyvio nuostolius, kuriuos jis patyrė dėl savo paties kaltės;

148.4. už Sistemos dalyvio nuostolius, numatytus jo ir netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo sudarytoje sutartyje;

148.5. už bet kokius nuostolius, atsirandančius dėl Sistemos techninės infrastruktūros sutrikimų arba gedimų, jeigu tokių sutrikimų arba gedimų atsirado nepaisant to, kad Lietuvos bankas įgyvendino priemones, pagrįstai reikalingas Sistemos infrastruktūrai nuo sutrikimų arba gedimų apsaugoti ir tokiems sutrikimams arba gedimų padariniams pašalinti;

148.6. už Sistemos dalyvio ir (arba) jam neteisingai pateiktą informaciją, jeigu Sistemos dalyvis ir (arba) kiti Sistemos dalyviai pateikdami Sistemai mokėjimo nurodymus nesilaikė techninėje Sistemos dokumentacijoje nustatytų reikalavimų ir (arba) pakeitė mokėjimo nurodymų vykdymo sąlygas, arba kitas Sistemos dalyvio ir (arba) kitų Sistemos dalyvių padarytas klaidas.

149. Lietuvos bankas negarantuoja Sistemos dalyviui pateiktos DPS programinės įrangos sąsajos su Sistemos dalyvio technine ir programine įranga, taip pat negarantuoja nenutrūkstamo ir saugaus programinės įrangos arba apsieitimo elektroniniais dokumentais sistemos kompiuterių tinklo darbo dėl trečiųjų šalių arba paties Sistemos dalyvio veiklos (pvz.: operacinės sistemos pataisymai, ryšio sutrikimai dėl ryšio tiekėjo kaltės ir t. t.) net ir laikantis visų Sistemos dalyviui techninėje dokumentacijoje nustatytų reikalavimų. Tačiau, sutrikus Lietuvos banko Sistemos dalyviui pateiktos programinės įrangos veiklai, Lietuvos bankas įsipareigoja Sistemos dalyvį konsultuoti arba pakeisti pažeistą programinę įrangą.

150. Sistemos dalyvis atsako už bet kokius nuostolius, kilusius dėl jo arba per tą Sistemos dalyvį veikiančių netiesioginių dalyvių ar ABIC turėtojų veiklos Sistemoje, arba įsipareigojimų pagal jų pateiktus mokėjimo nurodymus, Taisyklės arba Sutartį, nevykdymo.

151. Lietuvos bankas ir Sistemos dalyvis atleidžiami nuo atsakomybės už įsipareigojimų nevykdymą, jeigu jie įrodo, kad įsipareigojimai nevykdomi dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (įskaitant, bet neapsiribojant, techninės įrangos gedimų, telekomunikacijų ir ryšio paslaugų sutrikimų, stichinių nelaimių, ligų epidemijų, streikų ir darbo ginčų atvejus). Apie tokių aplinkybių atsiradimą Sistemos dalyvis privalo nedelsdamas pranešti Lietuvos bankui ir imtis visų reikalingų priemonių joms pašalinti. Lietuvos bankas apie nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimą pagal galimybes, bet kaip įmanoma greičiau, informuoja Sistemos dalyvius ir imasi reikalingų priemonių joms pašalinti.

152. Lietuvos bankas ir Sistemos dalyviai privalo imtis visų pagrįstų ir praktiškų priemonių bet kokiems pagal Taisyklių XII skyriaus nuostatas kylantiems nuostoliams sumažinti.

XIII SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

153. Lietuvos bankas yra Taisyklėse nurodytų asmens duomenų valdytojas ir tvarko duomenis vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 6 straipsnio 1 dalies e punktu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

154. Asmens duomenis sudaro:

154.1. mokėtojo vardas ir pavardė, asmens kodas, adreso šalis, adresas, gimimo data, gimimo vieta (administracinis regionas, miestas, šalis), pilietybė, gyvenamoji vieta (miestas), darbo pobūdis, banko kodas, sąskaitos numeris, gavėjo vardas ir pavardė, asmens kodas, adreso šalis, adresas, gimimo data, gimimo vieta (administracinis regionas, miestas šalis), pilietybė, gyvenamoji vieta (miestas), darbo pobūdis, banko kodas, sąskaitos numeris, mokėjimo suma, mokėjimo paskirtis ir kita mokėjimo nurodymuose bei mokėjimo valdymo nurodymuose pateikta informacija;

154.2. Sistemos dalyvio arba asmens, siekiančio juo tapti, pateikiami įgaliotų asmenų vardai ir pavardės, telefonai ir elektroninio pašto adresai;

154.3. Sistemos dalyvio arba asmens, siekiančio juo tapti, pateikiami vadovų ir naudos gavėjų vardai ir pavardės, pareigos, gimimo datos, duomenys apie naudos gavėjams ir vadovams taikomas teisėsaugos institucijų, teismų ar veiklos priežiūrą atliekančių institucijų poveikio priemonės, susijusias su finansinių paslaugų teikimu. Šie duomenys gali būti gaunami ir iš viešai prieinamų šaltinių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

155. Duomenų tvarkymo tikslas:

155.1. užtikrinti Sistemos funkcionavimą sudarant sąlygas Sistemos dalyviams vykdyti mokėjimo nurodymus laikantis SEPA schemų reikalavimų (tvarkomi Taisyklių 154.1 ir 154.2 papunkčiuose nurodyti duomenys);

155.2. įvertinti Sistemos dalyvio rizikingumą ir taikomų pinigų plovimo, teroristų finansavimo, sukčiavimo prevencijos ir tarptautinių sankcijų įgyvendinimo priemonių tinkamumą (tvarkomi Taisyklių 154.1 ir 154.3 papunkčiuose nurodyti duomenys);

155.3. įvertinti Sistemos dalyvio arba įmonės, siekiančios tapti dalyviu, reputaciją ir rizikingumą (tvarkomi Taisyklių 154.3 papunktyje nurodyti duomenys).

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

156. Lietuvos bankas, tvarkydamas asmens duomenis ir siekdamas sklandaus Sistemos veikimo, turi teisę pasitelkti duomenų tvarkytojus, kurie teikia informacinių technologijų ar susijusias paslaugas ir tvarko asmens duomenis Lietuvos banko vardu ir pagal Lietuvos banko nurodymus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-84](#), 2021-05-25, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11583

157. Lietuvos bankas, tvarkydamas asmens duomenis:

157.1. Vadovaujasi Lietuvos banko bendrųjų asmens duomenų tvarkymo nuostatais, patvirtintais Lietuvos banko valdybos pirmininko 2018 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V 2018/(1.7.E-260603)-02-113 „Dėl Lietuvos banko bendrųjų asmens duomenų tvarkymo nuostatų patvirtinimo“ ir kitais Europos Sąjungos ir Lietuvos banko teisės aktais.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

157.2. užtikrina, kad asmens duomenis tvarkyti įgalioti asmenys būtų įsipareigoję užtikrinti

konfidencialumą arba jiems būtų taikoma atitinkama įstatuose nustatyta konfidencialumo prievolė;

157.3. atsižvelgdamas į tvarkomų duomenų pobūdį, padeda Sistemos dalyviams taikydamas tinkamas technines ir organizacines priemones, kad būtų įvykdyta Sistemos dalyvių prievolė atsakyti į prašymus pasinaudoti duomenų subjekto teisėmis;

157.4. suteikia Sistemos dalyviui visą reikalingą informaciją, susijusią su duomenų saugai taikomomis techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis, kiek tai nepažeidžia Lietuvos banko paslaptį sudarančios informacijos ar kitos jautrios informacijos, sudarančios Europos Centrinio Banko ar Europos centrinių bankų sistemos konfidencialią informaciją.

158. Sistemoje nustatytos administracinės, techninės, programinės ir kitos priemonės, apsaugančios sistemos duomenis nuo sunaikinimo, neteisėto pakeitimo, naudojimo ar atskleidimo:

158.1. prieigai prie Sistemos taikoma dviguba autentifikacija ir tik su skaitmeninio parašo sertifikatais;

158.2. Sistemos operatoriai gali atlikti tik tuos veiksmus, kuriuos leidžia jiems priskirtos teisės;

158.3. visi Sistemoje atlikti veiksmai protokoluojami;

158.4. prisijungti prie Sistemos galima iš uždaro tinklo arba per saugų ryšio kanalą, prisijungiant internetu, identifikuojamas dalyvio įrenginys, autentifikuojamas dalyvis, tinklo srautas šifruojamas ir filtruojamas;

158.5. kitos priemonės, nurodytos Lietuvos banko Organizacijos tarnybos Informacinių technologijų departamento direktoriaus ir Bankininkystės tarnybos Operacijų ir mokėjimų departamento direktoriaus 2017 m. gruodžio 5 d. patvirtintame (Nr. V 2017/(26.58.E-2602)-14-7) Mokėjimo sistemos *CENTROlink* apsaugos priemonių sąraše.

159. Asmens duomenų saugojimo laikas:

159.1. Taisyklių 154.1 papunktyje nurodyti asmens duomenys Sistemoje saugomi 10 metų nuo gavimo dienos. Pasibaigus duomenų saugojimo laikotarpiui duomenys automatinio būdu neatkuriama sunaikinami;

159.2. Taisyklių 154.2 ir 154.3 papunkčiuose nurodyti asmens duomenys saugomi Sistemos dalyvio dalyvavimo Sistemoje metu ir 10 metų nuo Sistemos dalyvio išregistravimo iš Sistemos, taip pat 5 metus nuo prašymo tapti Sistemos dalyviu atmetimo dienos. Pasibaigus duomenų saugojimo laikotarpiui duomenys rankiniu būdu neatkuriama sunaikinami;

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

160. Asmens duomenis Lietuvos bankas teikia trečiosioms šalims tik Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais atvejais. Siekdamas užtikrinti, kad Sistemos dalyvių mokėjimai pasiektų visą SEPA erdvę, Lietuvos bankas gali mokėjimo nurodymus su juose esančiais asmens duomenimis perduoti STEP2 sistemai ar kitai SEPA reikalavimus atitinkančiai tarpuskaitos sistemai.

160¹. Lietuvos bankas turi teisę naudoti Sistemoje sukauptus agreguotus ir nuasmenintus duomenis tyrimams ir statistikai (įskaitant jų atskleidimą visuomenei) Lietuvos banko veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Išskirtiniais atvejais, esant pagrįstam Lietuvos banko valdybos sprendimui, duomenys, vadovaujantis Lietuvos banko teisės aktais, tyrimams gali būti naudojami nenuasmeninti.

Papildyta punktu:

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

161. Lietuvos bankas, sužinojęs apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, nepagrįstai nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per vieną darbo dieną praneša Sistemos dalyviui duomenų valdytojui saugumo pažeidimo datą ir laiką, aplinkybes, asmens duomenų, kurių saugumas pažeistas, skaičių, priemones, kurių imtasi siekiant pašalinti pažeidimą ar sumažinti jo pasekmes.

162. Sistemos dalyviai, atlikdami duomenų valdytojų pareigas, informuoja savo klientus, kad mokėjimo nurodymuose ir mokėjimo valdymo nurodymuose pateikti asmens duomenys bus tvarkomi Lietuvos banko.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

163. Laikomasi nuostatos, kad Sistemos dalyviai žino visus savo įsipareigojimus, susijusius su teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą, pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevenciją ir tarptautinių sankcijų įgyvendinimą, ir visų su tuo susijusių savo įsipareigojimų laikosi.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

164. Siekdamas apsaugoti nuo atsiskaitymo, operacinės, veiklos, reputacijos rizikų bei užtikrinti Sistemos finansinį ir veiklos stabilumą, Lietuvos bankas turi teisę vykdyti mokėjimo nurodymų stebėseną ir kontrolę.

Papildyta punktu:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

165. Sistema ir jos funkcionalumas negali būti naudojami Sistemos dalyvio rinkodaros tikslais, mokėjimo nurodymai negali būti panaudoti reklaminėms kampanijoms arba kitiems su pačiu mokėjimu nesusijusiems pranešimams perduoti. Sistemos dalyvis yra atsakingas už visus tokio panaudojimo padarinius. Lietuvos bankas sprendžia, ar Sistema naudojama tinkamai, ir turi teisę apriboti Sistemos dalyvio galimybę teikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus arba vienašališkai, be išankstinio įspėjimo nutraukti Sutartį.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

166. Lietuvos bankas Sistemos dalyvius supažindina su Taisyklių pakeitimų ir papildymų projektais ir nustato ne trumpesnę kaip 30 dienų terminą pasiūlymams ir pastaboms pareikšti. Trumpesnis kaip 30 dienų terminas gali būti nustatytas tokiais atvejais:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

166.1. Taisyklių pakeitimo arba papildymo pagrindas – naujai priimtas, pakeistas ar papildytas Lietuvos Respublikos įstatymas arba teismo ar viešojo juridinio asmens sprendimas;

166.2. Taisyklių pakeitimai būtini Sistemos saugumui kilusiai grėsmei pašalinti arba dėl kitų svarbių priežasčių.

167. Lietuvos bankas turi teisę vienašališkai keisti Taisykles, apie tai Sistemos dalyviams pranešęs prieš Taisyklių 166 punkte nurodytą terminą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

168. Esant prieštaravimų tarp Taisyklių ir Sutarties nuostatų, taikomos Taisyklių nuostatos, jeigu Sutarties šalys aiškiai nesusitaria, kad atitinkama Sutarties nuostata taikoma nepaisant to, kad Taisyklėse numatyta kitaip. Esant prieštaravimų tarp Taisyklių ir techninės dokumentacijos nuostatų, taikomos Taisyklių nuostatos, jeigu Lietuvos bankas ir Sistemos dalyvis nesusitaria kitaip.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

169. Sistemos dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo Sistemoje, taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

170. Nepavykus derybomis išspręsti ginčų, kilusių tarp Lietuvos banko bei Sistemos dalyvio ir susijusių su Sistemos veikla bei Taisyklėmis, jie sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

1 priedas. Neteko galios nuo 2023-07-01

Priedo naikinimas:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

SISTEMOS PASLAUGŲ ĮKAINIAI IR ATSISKAITYMO UŽ SUTEIKTAS PASLAUGAS TVARKOS APRAŠAS

1. Užmokestis už Sistemos paslaugas skaičiuojamas pagal kiekvieną Sistemos dalyvio BIC kodą atskirai.
2. Minimalus užmokestis už Sistemos dalyvio SCT ir SCT *Inst* mokėjimo nurodymus yra 1000 Eur per mėnesį ir už SDD mokėjimo nurodymus yra 1000 Eur per mėnesį.
3. Už kiekvieną į Sistemą pateiktą ir iš Sistemos gautą mokėjimo nurodymą taikomi šie įkainiai:

3.1. SCT ir SCT <i>Inst</i> mokėjimo nurodymai	Mokėjimų (SCT ir SCT <i>Inst</i> kartu) skaičius per mėnesį	Įkainis
	iki 40 000	0,024 Eur
	iki 250 000	0,022 Eur
	iki 500 000	0,020 Eur
	iki 850 000	0,018 Eur
	per 850 000	0,010 Eur
3.2. SDD mokėjimo nurodymai	už visus	0,080 Eur

4. Sistemos dalyviams taikomi šie vienkartiniai užmokesčiai:
 - 4.1. prijungimo prie sistemos – 2 000 Eur;
 - 4.2. prijungimo prie papildomos SEPA schemos – 1 000 Eur;
 - 4.3. pavadinimo arba BIC kodo keitimo –500 Eur.
5. Lietuvos bankas, gavęs užklausą atlikti mokėjimo nurodymo įvykdymo tyrimą, pateikia užklausą SWIFT kanalu. Sistemos dalyvio prašymu gali būti atliekamas mokėjimo pervedimo tikslinimas, tyrimas ir užklausa SWIFT kanalais. Pirmosios 5 užklauskos per mėnesį dėl kiekvieno Sistemos dalyvio mokėjimų įvykdomos nemokamai, už kiekvieną kitą įvykdytą užklausą imamas 40 Eur administravimo užmokestis. Sistemos dalyvis, turintis SWIFT prieigą, į užklausas privalo atsakyti pats.
6. Iki kiekvieno mėnesio 10 darbo dienos Lietuvos bankas Sistemos dalyviui elektroniniu paštu išsiunčia PVM sąskaitą faktūrą su Sistemos dalyvio praėjusio mėnesio pateiktų ir gautų mokėjimo nurodymų skaičiumi ir už juos mokėtina suma, mokėtinu atlyginimu už lėšų laikymą FU ir (arba) FU *Inst* sąskaitose, mokėjimo pervedimo tyrimus ir nurašymo data.
7. Sistemos dalyvis sutinka, kad Lietuvos bankas kiekvieno mėnesio 15 darbo dieną debeto nurodymais iš Sistemos dalyvio TARGET-LIETUVOS BANKAS sąskaitos nurašytų Lietuvos bankui mokėtinas sumas: užmokestį už Sistemoje ir Lietuvos banko suteiktas paslaugas, palūkanas, netesybas, baudas už Europos Centrinio Banko arba Lietuvos banko teisės aktuose nustatytų reikalavimų pažeidimus ir kitas Lietuvos banko teisės aktų nustatyta tvarka mokėtinas sumas. Jeigu Sistemos dalyvis nėra TARGET-LIETUVOS BANKAS tiesioginis dalyvis, Lietuvos bankui mokėtinos sumos nurašomos iš jo FU sąskaitoje esančio užsto.
8. Jeigu užmokesčio nurašymo dieną Sistemos dalyvio TARGET-LIETUVOS BANKAS sąskaitoje arba FU sąskaitoje nepakanka finansinio užsto užmokesčiui nurašyti, Sistemos dalyviui taikomas 100 Eur papildomas administravimo užmokestis, kuris įtraukiamas į kito mėnesio PVM sąskaitą faktūrą už suteiktas paslaugas.
9. Sistemos dalyvis privalo padengti visas papildomas Lietuvos banko išlaidas, susijusias su Sistemos dalyvio dalyvavimu Sistemoje, įskaitant jo registravimą STEP2, RT1, TIPS ar kitose

tarpuskaitos sistemose ir Sistemos dalyvio prisijungimą prie mokėjimų schemų, bet tuo neapsiribojant.

10. Jeigu Sistemos dalyvis nesutinka su apskaičiuotu užmokesčiu, Lietuvos bankas gautą Sistemos dalyvio pretenziją išnagrinėja iki kitos darbo dienos pabaigos ir apie priimtą sprendimą informuoja Sistemos dalyvį. Jeigu užmokestis buvo apskaičiuotas klaidingai, Lietuvos bankas atitinkamai patikslina kito mėnesio mokėtiną sumą arba tą patį mėnesį inicijuoja papildomą mokėjimą (lėšų nurašymą) šalių susitarimu.

11. Sistemos dalyvis Lietuvos banko iniciatyva gali pateikti mokėjimo nurodymus dėl Sistemos testavimo. Tokie Sistemos dalyvio pateikti arba gauti mokėjimo nurodymai neskaičiuojami ir jiems įkainis netaikomas. Įkainis taip pat netaikomas mokėjimo nurodymams, įvykdytiems dėl Sistemos klaidos.“

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

TEISINIŲ NUOMONIŲ DĖL DALYVAVIMO LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOJE CENTROLINK BENDROSIOS SĄLYGOS – NUOMONĖ DĖL GEBĖJIMŲ

Lietuvos bankas
Gedimino pr. 6
LT-01103 Vilnius
Lietuva

Dalyvavimas Lietuvos banko mokėjimo sistemoje CENTROlink [vieta], [data]

Gerb.

Mes, [vidaus ar nepriklausomi] teisininkai, atstovaujantys [Sistemos dalyvio ar Sistemos dalyvio padalinio pavadinimas] (toliau – Sistemos dalyvis) interesams, buvome paprašyti pateikti šią nuomonę dėl [jurisdikcijos, kurioje Sistemos dalyvis yra įsteigtas (toliau – jurisdikcija)] teisės aktų, susijusių su Sistemos dalyvio dalyvavimu Lietuvos banko mokėjimo sistemoje CENTROlink (toliau – Sistema).

Ši nuomonė apima tik tuos [jurisdikcijos] teisės aktus, kurie galiojo jos pateikimo momentu. Tam, kad pagrįstume šią nuomonę, nenagrinėjome jokios kitos jurisdikcijos teisės aktų, dėl jų nereiškiame jokių pastabų ir nedarome jokių išvadų. Visi toliau pateikti teiginiai ir išvados dėl [jurisdikcijos] teisės aktų galioja vienodai, neatsižvelgiant į tai, ar pateikdamas mokėjimo nurodymus ir gaudamas mokėjimus Sistemos dalyvis veikia per savo pagrindinę buveinę, ar per vieną arba keletą padalinių, esančių valstybėje, kurioje taikomi [jurisdikcijos] teisės aktai, arba kitose valstybėse.

I. IŠNAGRINĖTI DOKUMENTAI

Siekdami pagrįsti šią nuomonę, mes išnagrinėjome šiuos dokumentus:

- 1) šios nuomonės pateikimo metu galiojančių Sistemos dalyvio [atitinkami steigimo dokumentai] patvirtintos kopijos;
- 2) [jeigu taikytina] išrašas iš [atitinkamas įmonių registras] ir iš [jeigu taikoma] [kredito įstaigos arba atitinkamas registras];
- 3) [tik, kiek taikytina] licencijos arba kito dokumento, įrodančio Sistemos dalyvio teisę teikti bankines arba investicijų paslaugas [jurisdikcijoje], kopija;
- 4) [jeigu taikytina] Sistemos dalyvio valdybos arba atitinkamo valdymo organo [data] sprendimo, įrodančio Sistemos dalyvio sutikimą laikytis Sistemos dokumentuose numatytų nuostatų (kaip apibrėžta toliau), kopija;
- 5) [įgaliojimai ir kiti dokumentai, įrodantys, kad asmuo arba asmenys, kurie pasirašo atitinkamus Sistemos dokumentus (kaip apibrėžta toliau) Sistemos dalyvio vardu, turi tam teisę]; ir kiti šiai nuomonei pateikti būtini arba tinkami dokumentai, susiję su Sistemos dalyvio įsteigimu, teisėmis ir įgaliojimais (toliau – Sistemos dalyvio dokumentai).

Siekiant pagrįsti šią nuomonę, taip pat buvo išnagrinėti šie dokumentai:

- 1) [data] patvirtintos Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROlink veikimo taisyklės (toliau – Taisyklės);
 - 2) [...].
- [Taisyklės] ir [...] šiame dokumente vadinami Sistemos dokumentais, o kartu su Sistemos dalyvio dokumentais – Dokumentais.

II. PRIELAIIDOS

Pareikšdami šią nuomonę darome šias prielaidas apie Dokumentus:

- 1) mums buvo pateikti Sistemos dokumentų originalai arba tikros kopijos;
- 2) Sistemos dokumentų sąlygos ir juose numatytos teisės ir pareigos yra galiojančios ir teisiškai privalomos pagal Lietuvos Respublikos teisę, kuri yra pasirinkta kaip taikytina, o pasirinkimas Sistemos dokumentams taikyti Lietuvos Respublikos teisę yra teisėtas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;
- 3) Sistemos dalyvio dokumentai yra galiojantys ir teisėti, yra tinkamai patvirtinti, priimti arba sudaryti ir, kai būtina, pateikti atitinkamų šalių;
- 4) Sistemos dalyvio dokumentai yra teisiškai privalomi šalims, kurioms jie skirti, o jų sąlygos nėra pažeistos.

III. NUOMONĖS DĖL SISTEMOS DALYVIO

A. Sistemos dalyvis yra juridinis asmuo, įsteigtas ir įregistruotas arba kitaip tinkamai įkurtas pagal [jurisdikcijos] teisę.

B. Sistemos dalyvis turi visus reikalingus juridinio asmens įgaliojimus įgyvendinti teises ir vykdyti pareigas, numatytas Sistemos dokumentuose, kurių šalimi jis ketina tapti.

C. Sistemos dalyvio teisių įgyvendinimas ir pareigų vykdymas pagal Sistemos dokumentus, kurių šalimi jis ketina tapti, jokių būdu nepažeidžia jokių [jurisdikcijos] teisės aktų nuostatų, taikomų Sistemos dalyviui arba Sistemos dalyvio dokumentams.

D. Sistemos dalyviui nereikia jokių papildomų įgaliojimų, leidimų, sutikimų, dokumentų pateikimų, registravimų, notaro arba kitų patvirtinimų iš [pagal jurisdikcijos] teisę kompetentingų teismo arba valdžios, teisinių arba valstybės institucijų dėl Sistemos dokumentų priėmimo, galiojimo arba vykdymo arba teisėms ir pareigoms pagal juos įgyvendinti.

E. Sistemos dalyvis ėmėsi visų veiksmų ir kitų priemonių, reikalingų pagal [jurisdikcijos] teisę, tam, kad Sistemos dokumentuose numatytos jo pareigos būtų teisėtos, galiojančios ir saistančios.

Ši nuomonė sudaryta joje nurodytą dieną ir skirta tik Lietuvos bankui ir [Sistemos dalyviui]. Jokie kiti asmenys negali remtis šia nuomone, o jos turinys negali būti atskleistas be mūsų išankstinio rašytinio sutikimo jokiems kitiems asmenims, išskyrus jos gavėjams ir jų interesams atstovaujančius teisininkus, taip pat Europos Centrinį Banką ir Europos centrinių bankų sistemos nacionalinius centrinius bankus [ir [jurisdikcijos] nacionalinį centrinį banką / atitinkamas valdymo institucijas].

Pagarbiai

[parašas]

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

TEISINIŲ NUOMONIŲ DĖL UŽSIENIO DALYVIŲ DALYVAVIMO LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOJE CENTROLINK BENDROSIOS SĄLYGOS – NUOMONĖ DĖL ŠALIES

Lietuvos bankas
Gedimino pr. 6
LT-01103 Vilnius
Lietuva

Dalyvavimas Lietuvos banko mokėjimo sistemoje CENTROlink
[vieta], [data]

Gerb.

Mes, [nepriklausomi] teisininkai, atstovaujantys [Sistemos dalyvio ar Sistemos dalyvio padalinio pavadinimas] (toliau – Sistemos dalyvis) interesams dėl klausimų, susijusių su [Sistemos dalyvio įsisteigimo vietos jurisdikcijos (toliau – jurisdikcija)] teisės aktais, buvome paprašyti pateikti šią nuomonę pagal [jurisdikcijos] teisės aktus dėl Sistemos dalyvio dalyvavimo Lietuvos banko mokėjimo sistemoje CENTROlink (toliau – Sistema). Nuorodos į [jurisdikcijos] teisės aktus apima visus taikytinus [jurisdikcijos] teisės aktus. Mes išreiškiame šią nuomonę Sistemos dalyvio, įsteigto arba turinčio buveinę už Lietuvos Respublikos ribų, atžvilgiu dėl [jurisdikcijos] teisės aktų, susijusių su teisėmis ir įsipareigojimais, atsirandančiais dėl dalyvavimo Sistemoje, kuriuos nustato toliau apibrėžti Sistemos dokumentai.

Ši nuomonė apima tik tuos [jurisdikcijos] teisės aktus, kurie galiojo jos pateikimo momentu. Tam, kad pagrįstume šią nuomonę, nenagrinėjome jokios kitos jurisdikcijos teisės aktų; dėl jų nereiškiame jokių pastabų ir nedarome jokių išvadų. Mes darome prielaidą, kad kitos jurisdikcijos įstatymuose nėra nieko, kas darytų įtaką šiai nuomonei.

1. IŠNAGRINĖTI DOKUMENTAI

Siekdami pagrįsti šią nuomonę, mes išnagrinėjome toliau išvardytus dokumentus ir kitus dokumentus, kuriuos laikėme reikalingais arba tinkamais:

- 1) [data] patvirtintas Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROlink veikimo taisyklės (toliau – Taisyklės);
- 2) visus kitus dokumentus, kurie reglamentuoja Sistemą ir (arba) santykius tarp Sistemos dalyvio ir kitų Sistemos dalyvių, tarp kitų Sistemos dalyvių ir Lietuvos banko, ir t. t.² [Taisyklės] ir [...] šiame dokumente vadinami Sistemos dokumentais.

2. PRIELAIDOS

Pateikdami šią nuomonę darome šias prielaidas apie Sistemos dokumentus:

- 1) Sistemos dokumentai yra galiojantys ir teisėti, tinkamai patvirtinti, priimti arba sudaryti ir, kai būtina, pateikti atitinkamų šalių;
- 2) Sistemos dokumentų sąlygos ir juose numatytos teisės ir pareigos yra galiojančios ir teisiškai privalomos pagal Lietuvos Respublikos teisę, kuri yra pasirinkta kaip taikytina, o

² Kiti dokumentai apima, pavyzdžiui, visus papildomus susitarimus dėl dalyvių operacijų sistemoje įvykdymo garantijų.

pasirinkimas Sistemos dokumentams taikyti Lietuvos Respublikos teisę yra galimas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

3) kiti Sistemos dalyviai, per kuriuos bet kokie mokėjimo nurodymai siunčiami arba mokėjimai gaunami arba per kuriuos bet kokios teisės arba pareigos pagal Sistemos dokumentus įgyvendinamos arba vykdomos, turi licenciją teikti lėšų pervedimo paslaugas visose susijusiose jurisdikcijose;

4) dokumentai, kuriuos mums pateikė kaip kopijas arba kaip pavyzdžius, atitinka originalus.

3. NUOMONĖ

Vadovaudamiesi tuo, kas išdėstyta, ir kiekvienu atveju atsižvelgdami į tai, kas numatyta toliau, darome išvadą, kad:

3.1 Konkrečios šalies teisiniai aspektai [kiek taikytina]

Šie [jurisdikcijos] teisės aktų požymiai atitinka Sistemos dalyvio įsipareigojimus pagal Sistemos dokumentus ir jokių būdu jų nepanaikina: [konkrečios šalies teisinių aspektų sąrašas].

3.2 Bendrieji nemokumo klausimai [įsipareigojimų nevykdymo atvejai]

a) Nemokumo bylų rūšys

Nemokumo bylų rūšys (įskaitant sureguliuavimo arba sanavimo bylas), kurios šioje nuomonėje apima visas bylas dėl Sistemos dalyvio turto arba bet kurio Sistemos dalyvio padalinio, veikiančio pagal [jurisdikcijos] teisę, ir kurios gali būti iškeltos Sistemos dalyviui pagal [jurisdikcijos] teisę, yra tik šios (visos kartu toliau vadinamos nemokumo bylomis): [pateikti bylų sąrašą originalo kalba ir anglų kalba].

Be nemokumo bylų, Sistemos dalyviui, bet kokiam jo turtui arba bet kokiam padaliniui, kurį jis gali turėti pagal [jurisdikcijos] teisės aktus, pagal [jurisdikcijos] teisę gali būti keliamos [išvardyti visas taikytinas moratoriumo, administravimo arba kitas bylas, dėl kurių mokėjimai Sistemos dalyviui ir (arba) Sistemos dalyvio mokėjimai gali būti sustabdyti arba apriboti, arba panašias bylas originalo kalba ir anglų kalba] (visos kartu toliau vadinamos bylomis).

b) Nemokumo susitarimai

[Jurisdikcija] arba tam tikri valstybiniai dariniai [jurisdikcijoje], kaip nurodyta, yra šių nemokumo susitarimų šalys: [nurodykite, jeigu taikytina, tuos, kurie turi arba gali turėti įtakos šiai nuomonei].

3.3 Sistemos dokumentų nuostatų vykdymas

Atsižvelgiant į tai, kas toliau išdėstyta, visos Sistemos dokumentų nuostatos bus įpareigojančios ir vykdytinos pagal jų sąlygas pagal [jurisdikcija] teisės aktus, ypač jeigu Sistemos dalyviui iškeliama nemokumo arba kitos bylos.

Taigi mes manome, kad:

a) Mokėjimo nurodymų apdorojimas

Taisyklių VIII skyriaus nuostatos dėl mokėjimo nurodymų apdorojimo yra galiojančios ir vykdytinos. Konkrečiai, visi mokėjimo nurodymai, apdoroti vadovaujantis šios dalies nuostatomis, bus galiojantys, įpareigojantys ir vykdytini pagal [jurisdikcijos] teisės aktus. Taisyklių nuostata, nurodanti tikslų momentą, nuo kurio Sistemai pateikti Sistemos dalyvio mokėjimo nurodymai tampa vykdytini ir neatšaukiami (Taisyklių 82 punktas), yra galiojanti, įpareigojanti ir vykdytina pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

b) Lietuvos banko įgaliojimai vykdyti savo funkcijas

Nemokumo arba kitos bylos iškėlimas Sistemos dalyviui neturės įtakos Lietuvos banko įgaliojimams ir teisėms, kylančioms iš Sistemos dokumentų. [Nurodyti [tik, kiek taikytina], kad ta pati nuomonė taip pat taikytina bet kurio kito subjekto, kuris teikia Sistemos dalyviams paslaugas tiesiogiai ir yra būtina reikalingas dalyvavimui Sistemoje (pvz., tinklo paslaugų tiekėjas), atžvilgiu.]

c) Teisių gynimo priemonės įsipareigojimų nevykdymo atveju

Kai taikytina Sistemos dalyviui, Taisyklių IV ir VII skyrių nuostatos dėl reikalavimų, kurių terminas dar nesuėjęs, įvykdymo prieš terminą, reikalavimų įskaitymo dėl Sistemos dalyvio lėšų naudojimo, įkeitimo realizavimo, dalyvavimo sustabdymo ir nutraukimo ir sutarčių bei sandorių nutraukimo (Taisyklių 60 punktas ir 30-41 punktai) yra galiojančios ir vykdytinos pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

d) Dalyvavimo sustabdymas ir nutraukimas

Kai taikytina Sistemos dalyviui, Taisyklių IV skyriaus nuostatos dėl Sistemos dalyvio dalyvavimo Sistemoje sustabdymo ir nutraukimo pradėjus nemokumo ar kitą bylą arba dėl įsipareigojimų nevykdymo, kaip apibrėžta Sistemos dokumentuose, arba jeigu Sistemos dalyvis kelia bet kokią sistemine riziką arba turi rimtų veikimo problemų yra galiojančios ir vykdytinos pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

e) Teisių ir įsipareigojimų perleidimas

Sistemos dalyvio teisės ir pareigos negali būti perleistos, pakeistos arba kitaip Sistemos dalyvio perduotos trečiosioms šalims be išankstinio rašytinio Lietuvos banko sutikimo.

f) Taikytinos teisės ir jurisdikcijos pasirinkimas

Taisyklių XIII skyriaus nuostatos, ypač dėl taikytinos teisės, ginčų sprendimo ir teisingumo yra galiojančios ir vykdytinos pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

3.4 Pirmumo teisės negaliojimas

Mes manome, kad nei vienas iš Sistemos dokumentų kylantis įsipareigojimas, jo vykdymas arba laikymasis iki bet kokios nemokumo ar kitos bylos Sistemos dalyvio atžvilgiu pradžios jokioje tokioje byloje negali būti atmestas kaip pirmumo teisė, nuginčijamas sandoris arba kitaip pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

Konkrečiai ir neapribojant to, kas anksčiau pasakyta, mes pareiškiame šią nuomonę dėl bet kurio dalyvio į Sistemą pateiktų mokėjimo nurodymų. Konkrečiai, mes manome, kad Taisyklių 82 punkto nuostatos, reglamentuojančios mokėjimo nurodymų vykdymą ir neatšaukiamumą, bus galiojančios ir vykdytinos ir kad nei vieno Sistemos dalyvio pateiktas ir apdorotas pagal Taisyklių VIII skyrių mokėjimo nurodymas jokioje nemokumo ar kitoje byloje negali būti atmestas kaip pirmumo teisė, nuginčijamas sandoris arba kitaip pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

3.5 Turto areštas

Jeigu Sistemos dalyvio kreditorius reikalauja turto arešto akto (įskaitant bet kokią aktą dėl arešto, konfiskavimo ar kitokios viešosios arba privatinės teisės procedūros, skirtos apsaugoti visuomenės interesą arba Sistemos dalyvio kreditorių teises) – toliau vadinama areštu – pagal [jurisdikcijos] teisės aktus iš [jurisdikcijoje] kompetentingos teismo arba valdžios, teisminės ar valstybinės valdžios institucijos, mes manome, kad [įterpti analizę ir vertinimą].

3.6 Įkaitas [tiek, kiek taikytina]

a) Teisių arba turto perleidimas dėl užtikrinimo ir (arba) įkeitimo sandorių

Perleidimai dėl užtikrinimo bus galiojantys ir vykdytini pagal [jurisdikcijos] teisės aktus. Konkrečiai, įkeitimo sandorių sudarymas ir vykdymas pagal tokiems sandoriams Taisyklėse ir Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink dalyvio sutartyje numatytas sąlygas bus galiojantys ir vykdytini pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

b) Teisių perėmėjų ir įkaito turėtojų interesų pirmenybė prieš kitų pareiškėjų interesus

Nemokumo arba kitos Sistemos dalyviui iškeltos bylos atveju reikalavimų tenkinimas iš Sistemos dalyvio teisių ar turto, perleisto dėl užtikrinimo arba įkeistų Lietuvos bankui ar kitiems Sistemos dalyviams, turės pirmenybę prieš visų kitų Sistemos dalyvio kreditorių reikalavimus, ir jiems nebus taikomi kreditorių, turinčių pirmumo teisę, reikalavimai.

c) Vykdymo teisių užtikrinimas

Net nemokumo arba kitos bylos, pradėtos Sistemos dalyviui, atveju kiti Sistemos dalyviai ir Lietuvos bankas, kaip [teisių perėmėjai arba įkaito turėtojai, kai taikoma], vis tiek galės pasinaudoti išieškojimo nukreipimu ir tokio Sistemos dalyvio teisių arba turto perėmimu, veikdami per Lietuvos banką pagal Taisykles.

d) Formos ir registravimo reikalavimai

Nėra jokių Sistemos dalyvio teisių arba turto perleidimo dėl užtikrinimo arba įkeitimo sandorių sudarymo ir vykdymo formos reikalavimų ir nebūtina, kad perleidimas dėl užtikrinimo arba įkeitimo sandorio, kai taikoma, arba tokio perleidimo ar įkeitimo sandorio bet kokia informacija būtų registruota arba pateikta kompetentingai [jurisdikcijos] teismo ar valdžios, teisminei arba valstybinės valdžios institucijai.

3.7 Padaliniai [tiek, kiek taikytina]

a) Nuomonė taikoma veiksams, atliekamiems per padalinius

Visi pirmiau pateikti teiginiai ir išvados dėl Sistemos dalyvio pagal [jurisdikcijos] teisę taikomi vienodai galiojimo ir tikslumo požiūriu, kai Sistemos dalyvis veikia per vieną arba keletą padalinių, esančių už [jurisdikcijos] ribų.

b) Atitiktis teisės aktams

Nei teisių ir pareigų pagal Sistemos dokumentus įgyvendinimas ir vykdymas, nei Sistemos dalyvio padalinio mokėjimo nurodymų pateikimas, perdavimas arba gavimas jokia atžvilgiu nepažeis [jurisdikcijos] teisės aktų.

c) Reikalingi įgaliojimai

Nei įgyvendinant ir vykdant teises ir pareigas pagal Sistemos dokumentus, nei Sistemos dalyvio padaliniui pateikiant, perduodant arba gaunant mokėjimo nurodymus nereikės jokių papildomų įgaliojimų, leidimų, sutikimų, dokumentų pateikimų, registravimų, notaro ar kitų patvirtinimų iš [jurisdikcijos] kompetentingų teismo, valdžios, teisminių arba valstybinės valdžios institucijų.

Ši nuomonė sudaryta joje nurodytą dieną ir skirta tik Lietuvos bankui ir [Sistemos dalyviui]. Jokie kiti asmenys negali remtis šia nuomone, o jos turinys negali būti atskleistas be mūsų išankstinio rašytinio sutikimo jokiems kitiems asmenims, išskyrus jos gavėjams ir jų interesams atstovaujančius teisininkus, taip pat Europos Centrinį Banką ir Europos centrinių bankų sistemos nacionalinius centrinius bankus / atitinkamas valdymo institucijas.

Pagarbiai

[parašas]

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

Mokėjimo sistemos **CENTROlink** dalyvio registracijos forma

1. Aktyvavimo data

2. Dalyvio pavadinimas
ir juridinio asmens
kodas

3. SWIFT BIC

4. registracija Europos mokėjimų taryboje dėl SEPA schemų laikymosi
data

Pasirenkamas funkcionalumas

1. SEPA SCT

☐

Taip

☐

Ne

2. SEPA SDD Core

☐

Taip

☐

Ne

☐

Debtor only

☐

Creditor & Debtor

3. SEPA SCT INST

☐

Taip

☐

Ne

☐

Debtor only

☐

Creditor & Debtor

4. Dalyvio sistema pritaikyta priimti mokėjimo nurodymus su
lietuviškomis raidėmis

☐

Taip

☐

Ne

5. Kontaktiniai dalyvio duomenys

1. Vardas ir pavardė

telefonas, el. paštas

2. Vardas ir pavardė

telefonas, el. paštas

(data)

(pareigos) (vardas ir pavardė) (parašas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

NUOSTOLIŲ KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuostolių kompensavimo tvarkos apraše nustatyta nuostolių kompensavimo Sistemos dalyviui procedūra, kompensacijos dydžio apskaičiavimo tvarka ir apibrėžtos kitos su kompensavimu susijusios nuostatos, kurios taikomos tuo atveju, kai dėl Lietuvos banko kaltės Sistemos dalyvis, patyrė nuostolių.

2. Lietuvos bankas Sistemos dalyviui gali išmokėti kompensaciją dėl Sistemos sutrikimų, atsiradusių dėl Lietuvos banko kaltės, jeigu Sistemos dalyviai laikėsi šiame apraše nustatytos tvarkos ir terminų.

3. Kompensavimo tvarka netaikoma, kai techniniai Sistemos sutrikimai atsiranda dėl išorės įvykių, kurių Lietuvos bankas negali kontroliuoti, arba dėl trečiųjų asmenų veikimo arba neveikimo.

4. Priimdamas kompensaciją Sistemos dalyvis įsipareigoja nebereikšti Lietuvos bankui, teismui arba bet kokiai kitai ginčus nagrinėjančiai institucijai pretenzijų dėl to paties arba su juo susijusio kito CENTROLink sutrikimo. Taip pat laikoma, kad Sistemos dalyviui buvo atlyginti visi jo ir (ar) jo atstovaujamųjų asmenų patirti tiesioginiai ir netiesioginiai nuostoliai.

5. Sistemos dalyvis, gavęs kompensaciją laikantis šios kompensavimo tvarkos, prisiima atsakomybę dėl kitų Sistemos dalyvių arba trečiųjų asmenų reikalavimų, kurie atsiradę dėl to paties mokėjimo nurodymo, už kurį buvo išmokėta kompensacija.

II SKYRIUS PRAŠYMO IŠMOKĖTI KOMPENSACIJĄ PATEIKIMAS

6. Sistemos dalyvis turi teisę pateikti prašymą dėl kompensacijos išmokėjimo, jeigu dėl Sistemos sutrikimų patyrė nuostolių, įvykus bent vienam iš šių įvykių:

6.1. SCT mokėjimo nurodymas, pateiktas į Sistemą iki 12.00 val., ir FU sąskaitoje esant pakankamam likučiui, buvo įvykdytas ir perduotas kitai SEPA mokėjimo sistemai vėliau kaip 14.30 val.;

6.2. SCT mokėjimo nurodymas, pateiktas į Sistemą po 12.00 val., ir FU sąskaitoje esant pakankamam likučiui, nebuvo įvykdytas jame nurodytą paslaugos teikimo dieną;

6.3. Taisyklėse nurodytu laiku pateiktas SDD mokėjimo nurodymas, esant pakankamam FU sąskaitos likučiui, nebuvo įvykdytas jame nurodytą paslaugos teikimo dieną.

7. Adresuojamojo BIC turėtojas dėl kompensacijos išmokėjimo turi teisę kreiptis į Sistemos tiesioginį dalyvį, per kurį jis veikia.

8. Prašymas dėl kompensacijos išmokėjimo gali būti pateiktas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašyme įvardyto CENTROLink sutrikimo dienos.

III SKYRIUS KOMPENSACIJOS DYDŽIO NUSTATYMO PROCEDŪRA

9. Lietuvos bankas, gavęs prašymą išmokėti kompensaciją ir atsižvelgęs į Sistemos dalyvio pateiktų dokumentų visumą, Lietuvos banko kaltę ir kitas sprendimui priimti svarbias aplinkybes, per 60 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo priima sprendimą išmokėti kompensaciją arba prašymą atmesti.

10. Lietuvos bankas turi teisę prašyti Sistemos dalyvio pateikti papildomų duomenų, kurie pagrindžia prašyme išmokėti kompensaciją nurodytas aplinkybes. Lietuvos banko prašoma papildoma informacija ir įrodymai turi būti pateikti per 14 kalendorinių dienų nuo tokio prašymo pateikimo. Duomenų nepateikimas arba pateikimas ne laiku gali būti pagrindas atmesti prašymą išmokėti kompensaciją.

11. Lietuvos bankas kiekvieną prašyme išmokėti kompensaciją įvardytą atvejį vertina atskirai. Nustatomi tokie kompensacijos dydžiai:

11.1. už pirmąjį neįvykdytą mokėjimo nurodymą – 50 Eur;

11.2. už visus kitus po pirmojo neįvykdytus mokėjimo nurodymus – 1 Eur.

12. Didžiausia bendra kompensacijos suma, kuri gali būti išmokėta už vieną incidentą vienam dalyviui – 1 000 Eur.

13. Lietuvos bankas, atsižvelgdamas į protingumo, teisingumo ir proporcingumo principus, turi teisę nustatyti kitą kompensacijos dydį.

IV SKYRIUS

SUTIKIMAS SU KOMPENSACIJOS DYDŽIU IR JOS IŠMOKĖJIMAS

14. Lietuvos bankas, priėmęs sprendimą dėl kompensacijos dydžio, apie tai informuoja Sistemos dalyvį, kuris pateikė prašymą išmokėti kompensaciją, ir jam pateikia kompensacijos pasiūlymą. Kompensacijos pasiūlyme privalo būti nurodytas visas siūlomos išmokėti kompensacijos dydis.

15. Sistemos dalyvis, ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų, privalo atsakyti į Lietuvos banko kompensacijos pasiūlymą ir nurodyti, ar su pateiktu kompensacijos pasiūlymu sutinka, ar nesutinka.

16. Jeigu Sistemos dalyvis atsako, kad su pateiktu kompensacijos pasiūlymu nesutinka, arba atsakymo nepateikia, Lietuvos bankas gali priimti sprendimą atmesti prašymą išmokėti kompensaciją.

17. Jeigu Sistemos dalyvis atsako, kad su pateiktu kompensacijos pasiūlymu sutinka, tuomet Lietuvos bankas išmoka nustatyto dydžio kompensaciją pavedimu į Sistemos dalyvio prašyme išmokėti kompensaciją nurodytą sąskaitą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

MINIMALAUS FINANSINIO UŽSTATO DYDŽIO APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo tvarkos apraše nustatyta minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo, keitimo ir tvirtinimo tvarka.

2. Minimalus finansinio užstato dydis taikomas Sistemos dalyviams, pasirinkusiems naudotis SEPA tiesioginio debeto paslaugomis, kaip lėšų surinkėjas ir lėšų mokėtojas (angl. *Creditor and Debtor*). Taip pat minimalus finansinio užstato dydis gali būti nustatytas bet kuriam Sistemos dalyviui, įgyvendinant teisės aktuose numatytus lėšų disponavimo apribojimus.

3. Jeigu FU sąskaitos likutis dalyvio sąskaitoje neviršija minimalaus finansinio užstato dydžio, nevykdomi jokie šio dalyvio mokėjimo nurodymai.

4. Šio priedo 5–10 punktuose išdėstytos nuostatos tik dėl minimalaus finansinio užstato dydžio, skirto Lietuvos banko finansiniams reikalavimams, kilusiems iš dalyvio gautų mokėjimo grąžinimo (angl. *Return*) ir lėšų susigrąžinimo (angl. *Refund*) R instrukcijų, užtikrinti.

5. Sistemos dalyvis, prieš pradėdamas naudotis SEPA tiesioginio debeto paslaugomis Sistemoje, turi pateikti Lietuvos bankui duomenis apie planuojamų per metus pateikti SDD mokėjimo nurodymų kiekį ir sumą. Minimalų finansinio užstato dydį sudaro 3 proc. nuo Sistemos dalyvio planuojamų per metus pateikti SDD mokėjimų vertės, tačiau ne mažesnė kaip 1 000 eurų suma.

6. Lietuvos bankas bet kuriuo metu (įskaitant nuo naudojimosi SEPA tiesioginio debeto paslaugomis pradžios), atsižvelgdamas į Sistemos dalyvio gautų mokėjimo grąžinimo ir lėšų susigrąžinimo R instrukcijų statistiką ir kitus rizikos veiksnius, gali Sistemos dalyviui savo nuožiūra nustatyti kitą minimalų finansinio užstato dydį.

7. Lietuvos bankas bet kuriuo metu gali sustabdyti arba atmesti Sistemos dalyvio siunčiamus SDD mokėjimo nurodymus, jeigu Sistemos dalyvio arba jo kliento veikla kelia Lietuvos bankui nepriimtina riziką. Tokiu atveju Lietuvos bankas apie tai nedelsdamas praneša dalyviui ir neatsako už jokių Sistemos dalyvio arba jo klientų tiesioginius ir netiesioginius nuostolius.

8. Apie nustatytą minimalų finansinio užstato dydį Sistemos dalyvis informuojamas ne vėliau kaip prieš 7 kalendorines dienas iki jos įsigaliojimo dienos.

9. Dalyvio sutarčiai dėl dalyvavimo Sistemoje bet kokiais pagrindais pasibaigus, FU sąskaitos likutis, neviršijantis minimalaus finansinio užstato dydžio, grąžinamas tik pasibaigus terminui, per kurį galėtų būti gaunamos mokėjimo grąžinimo ir lėšų susigrąžinimo R instrukcijos dėl dalyvio išsiųstų SDD mokėjimo nurodymų.

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-103](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-03, i. k. 2017-11320

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mažmeninių mokėjimų sistemos SEPA-MMS veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-176](#), 2017-11-06, paskelbta TAR 2017-11-10, i. k. 2017-17679

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mažmeninių mokėjimų sistemos SEPA-MMS veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-109](#), 2018-06-20, paskelbta TAR 2018-06-21, i. k. 2018-10219

Dėl Lietuvos banko valdybos 2017 m. lapkričio 6 d. nutarimo Nr. 03-176 „Dėl Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-7](#), 2019-01-21, paskelbta TAR 2019-01-22, i. k. 2019-00912

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-13](#), 2020-01-30, paskelbta TAR 2020-01-30, i. k. 2020-02136

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-187](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-21, i. k. 2020-27936

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-84](#), 2021-05-25, paskelbta TAR 2021-05-26, i. k. 2021-11583

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-101](#), 2023-05-30, paskelbta TAR 2023-05-31, i. k. 2023-10714

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mokėjimo sistemos CENTROLink veikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo